

Oi ae i ka ike. He naauao.

Hookumuia 1960

Waihona Ike Paipai Kuai

Noii Hopena no ka Hookele Waiwai a me ka Lehulehu

Ka Loiloi ana

Ka Noii ana

Ke Kukulu ana i Kumu Hoohalike/Ka Wanana ana

Papa Hana Hoolala Laula o Kauai i Hoano Houia:

**Wehewehe Ano no ka Lehulehu
a me ka Hookele Waiwai a me
na Wanana**

SMS

1042 Fort Street Mall
Suite 200
Honolulu, HI 96813
Kelepona: (808) 537-3356
Kaki Ole (877) 535-5767
Fax: (808) 537-2686
Leka Uila: info@smshawaii.com
Website: www.smshawaii.com

Pepeluali 2014

Hoomakaukauia na
Ke Kalana o Kauai
Keena Hoolala

4444 Rice Street, Suite A473
Lihue, Hawaii 96766

Na Hoa Hui me na Ahahui o ka SMS:

Experian
International Survey Research
Solutions Pacific, LLC
SMS Consulting, LLC
3i Marketing & Communications

Hoomakaukauia e ka
SMS Research & Marketing Services, Inc.

PAPA KUHIKUHI

OLELO MUA	3
NA WANANA ANA NO KE KALANA O KAUAI, 2013 A KA 2035	3
HELUNA KANAKA.....	3
<i>Ka Hoakaka ana</i>	3
<i>Ke Kumu Ike</i>	3
<i>Ka Wanana ana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai</i>	5
NA HOME	8
<i>Ka Hoakaka ana</i>	8
<i>Kumu Ike</i>	8
<i>Ka Wanana no ke Kalana o Kauai</i>	9
<i>Ka Wanana no na Wahi Hoolala no ke Kalana o Kauai.</i>	11
NA HANA A ME KA HAI ANA	12
<i>Ka Hoakaka ana</i>	12
<i>Ke Kumu Ike</i>	13
<i>Ka Wanana no ke Kalana o Kauai.</i>	13
<i>Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai.</i>	17
NA HALE NOHO	19
<i>Ka Hoakaka ana</i>	19
<i>Kumu Ike</i>	19
<i>Ka Wanana no ke Kalana o Kauai.</i>	19
<i>Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai.</i>	21
NA MALIHINI KIPA.....	22
<i>Ka Hoakaka ana</i>	23
<i>Ka Papa Hana Wanana.</i>	23
<i>Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai.</i>	26
NA HALE NOHO MALIHINI KIPA	28
<i>Ka Hoakaka ana</i>	28
<i>Kumu Ike</i>	29
<i>Ka Papa Hana Wanana.</i>	29
<i>Ka Wanana no na Wahi Hoolala no ke Kalana o Kauai.</i>	32
PAKUINA	35

PAPA HOIKE O NA PAPA

PAPA 1: HELUNA KANAKA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	5
PAPA 2: HELUNA KANAKA O NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	7
PAPA 3: HELUNA HOME O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	10
PAPA 4: HELUNA HOME O NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	12
PAPA 5: NA HANA MA KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	16
PAPA 6: NA HANA MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 2006 A KA 2035.....	18
PAPA 7: NA HALE NOHO O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	20
PAPA 8: NA HALE NOHO O NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	22
PAPA 9: HELUNA POE MALIHINI HIKI MAI I KAUAI, 1990 A KA 2035	26
PAPA 10: HELUNA POE MALIHINI I NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1998 A KA 2035	27
PAPA 11: HELUNA HALE NOHO MALIHINI I MAKEMAKEIA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	32
PAPA 12: HELUNA HALE NOHO MALIHINI I MAKEMAKEIA MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1998 A KA 2035	33

PAPA HOIKE O NA KII

KII 1: HELUNA KANAKA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	5
KII 2: HELUNA KANAKA O NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	7
KII 3: NA HOME O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	10
KII 4: NA HOME O NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	11
KII 5: NA HANA MA KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035.....	16
KII 6: NA HANA MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 2006 A KA 2035	17
KII 7: NA HALE NOHO MA KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	20
KII 8: NA HALE NOHO MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	21
KII 9: HELUNA POE MALIHINI HIKI MAI I KAUAI, 1990 A KA 2035	24
KII 9A: AWELIKA HELUNA POE MALIHINI HIKI MAI I KAUAI MA KA LA, 1990 A KA 2035.....	25
KII 10: HELUNA POE MALIHINI HIKI MAI MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1998 A KA 2035	27
KII 11: HELUNA HALE NOHO MALIHINI I MAKEMAKEIA O KE KALANA O KAUAI, 1990 A KA 2035	32
KII 12: HELUNA HALE NOHO MALIHINI I MAKEMAKEIA MA NA WAHI HOOLALA O KE KALANA O KAUAI, 1998 A KA 2035	33

OLELO MUA

O ka Wehewehe Ano no ka Lehulehu a me ka Hookele Waiwai a me ka Wanana ana, he noii ana ia i na ike helu nana e kakoo i ka Hoike Hou o ka Papa Hana Hoolala Laula. Ma ka Palapala Hookumu, hoikeia na lula alakai nana e hoomalu i na hana hoolala kukulu hale no ke Kalana, me na hana pu no a ka Aha Kuka no ka hoohanaia ana o ka aina a me ke kukuluia ana o na lula, na papa hana hoano hou o na kaona, a me ka hoolilo kala ana no ka hoano hou ana. Na ka hoike e hoopihapiha i ka Hoike Hou o ka Papa Hana Hoolala Laula me na ike hookumu e kokua'i i ke kukuluia ana o na lula alakai a me na moolelo hoikeike no ka mohala ana i makemakeia. E hoohana pu ia ka wanana ana no na kumu pili i ka hoolala ana no ka wa e hiki mai ana, e like me ka wanana ana no ka hoohanaia ana o na lako aina o Kauai no na makahiki 20 e hiki mai ana. Nolaila, aole e nanaia na wanana ana ma ke ano he maka i akaka loa, aka, he kokua ma ka hoolako ana i ka hoolala ana no keia mua aku.

NA WANANA ANA NO KE KALANA O KAUAI, 2013 A KA 2035

HELUNA KANAKA

Ka Hoakaka ana

Hoakakaia e ke Keena Heluna Kanaka o Amelika Hui Pu ia, o ka heluna kanaka o ke Kalana o Kauai, oia ka heluna o ka poe kanaka e noho ana ma ke Kalana o Kauai ma kekahia la i hoakakaia ma ka makahiki, o ka mea maamau, oia ka la 1 o Iulai. O ka heluna kanaka, he heluna ia e hoohue ana i ka poe kiwila a me ka poe puali koa pu me ka poe kaukai, a me kekahia o ka poe noho no kekahia hapa o ka makahiki. O ka poe i hookoeia mawaho o keia mau heluna, oia ka poe o na aina e (oia hoi, ka poe noho hapa, ka poe malihini kipa, a me ka poe e noho ana ma Kauai no elima mahina a emi mai paha o ka makahiki).

O ka heluna kanaka i kuhia, ua houluuluia ma ka hoohana ana i na mahele o kekahia papa hana loli e hoohue ana i ka ike no ka ulu maamau ana (ka hanau ana, ka make ana) a me ka heluna poe nee a noho ma ka aina (heluna poe nee no loko o ka aina a me ka heluna poe nee o na aina like ole) i ikeia ma kekahia wahi a hoikeia ma ka heluna kanaka ku umi makahiki. O ka ike no na mahele o ka loli, nana e hoolako i kekahia hoike o na pii a me na emi ana o ka heluna kanaka ma ka makahiki hookahi i hiki i koho i ka heluna kanaka o kekahia makahiki ae.

Ke Kumu Ike

O ka ike heluna poe kamaaina no ke kowa wa mai ka 1990 a ka 2012, oia hoi ka ike moolelo, ua hoolakoia e ka Puke Ike Helu o ka Mokuaina o Hawaii (State of Hawaii Data Book) i paiaia i kela me keia makahiki e ke Keena Hui Hana, Hoomohala Hookele Waiwai, a me ka Oihana Malihini Huakai (Department of Business, Economic Development, and Tourism (DBEDT))¹.

Ma ka nana ana i na ike heluna kanaka o Kauai, ikeia he heluna kanaka e makule ana a he hana nui ka hoomau ana ka ulu ana e like me ia i ikeia i na makahiki iwakalua i hala hope nei.

¹ State of Hawaii Data Book. Department of Business, Economic Development and Tourism. Nana hope ia ma lune 2013. <http://dbedt.hawaii.gov/economic/databook/>

Ka Wanana no ke Kalana o Kauai

Hoolakoia na ike wanana heluna kanaka no ka Mokuaina o Hawaii a me kona mau kalana eha e ka DBEDT ma ka lakou mau hoike wanana 2040². Hanaia a hoano hou ia ia mau wanana ana i kela me keia kowa o ka manawa e kakoo ai i ka hana Hoolala no ka Mokuaina o Hawaii.

Ka Papa Hana Wanana

Aia iloko o na wanana 2040 i paiia e ka DBEDT kekahi wanana ana no ka ulu ana no ka ulu ana he 1.2 pakeneka o ka makahiki no ka Mokuaina a he 1.1 pakeneka o ka makahiki no Kauai. Emi iki mai ka awelika makahiki i ke au ana o ka wa i wananaia.

O ka hana wanana a ka DBEDT no ka wanana heluna kanaka, ua hookumuia maluna o ka nana ana i ka ulu maamau ana a me na huina o ka poe nee a noho a puni ka mokuaina a me ke kalana. Iloko o ke kumumanao i kukuluia'i ka wanana ana, komo pu ke kuhi ana i aelike laula ia'i ka manao e pii ana ka heluna kanaka a me ka ulu ana o ka hookele waiwai no na makahiki kanakolu e hiki mai ana a nui aku ma na Kalana o Kauai, Maui, a me Hawaii mamua o ke Kulankauhale a me ke Kalana o Honolulu. Me ka hoololi ole ana i ka wanana heluna kanaka no ka Mokuaina, he paakiki ka ae ana i na wanana ana no Kauai, Maui, a me Hawaii i emi loa aku mamua o ka awelika o ka Mokuaina.

Ua kuka pu ia na upu no ka pii ana o ka heluna kanaka ma Kauai me ka poe loea wanana o ke aupuni, na kulanui, a me na poai panako. O ka mea nui nana e paipai ana i ka moolelo, i ka manao i aelike ia'i, oia ka pii ana o na heluna hana, a o na hana i nui ka uku ka mea nui. Ua pii na wanana hana, ma ke ano laula, mamua o na wanana ana no ka heluna kanaka a i ole na hale noho a he kokua keia i ke kuhi ana he pono e oi iki ae ka nui o ka ulu ana no Kauai (he 1.1 paha pakeneka o ka makahiki) e hoolako ai i na kulana hana hou. O kekahi papa hana e hooko ai i keia manao, oia ka pii ana o ke heluna poe nee a noho. He kuhi kupono ka manao e paniia na hana hou ma ka emi ana o ka nui o ka poe opiopio o Kauai e nee ana i kahi e me ka pii pu o ka nui o ka poe no waho mai e nee mai ana a noho e imi ana i ka hana mai na kalana e ae o Hawaii a mai waho mai paha o ka Mokuaina.

No ka papa hana wanana no Kauai i hoohanaia no keia noii ana, hoohanaia ka pae he 1.15 pakeneka o ka makahiki oia ke kuhi palena kiekie a he 0.8 pakeneka o ka makahiki no ke kuhi palena haahaa. O ke kuhi ku waena a emi loa, he 1.1 pakeneka o ka makahiki.

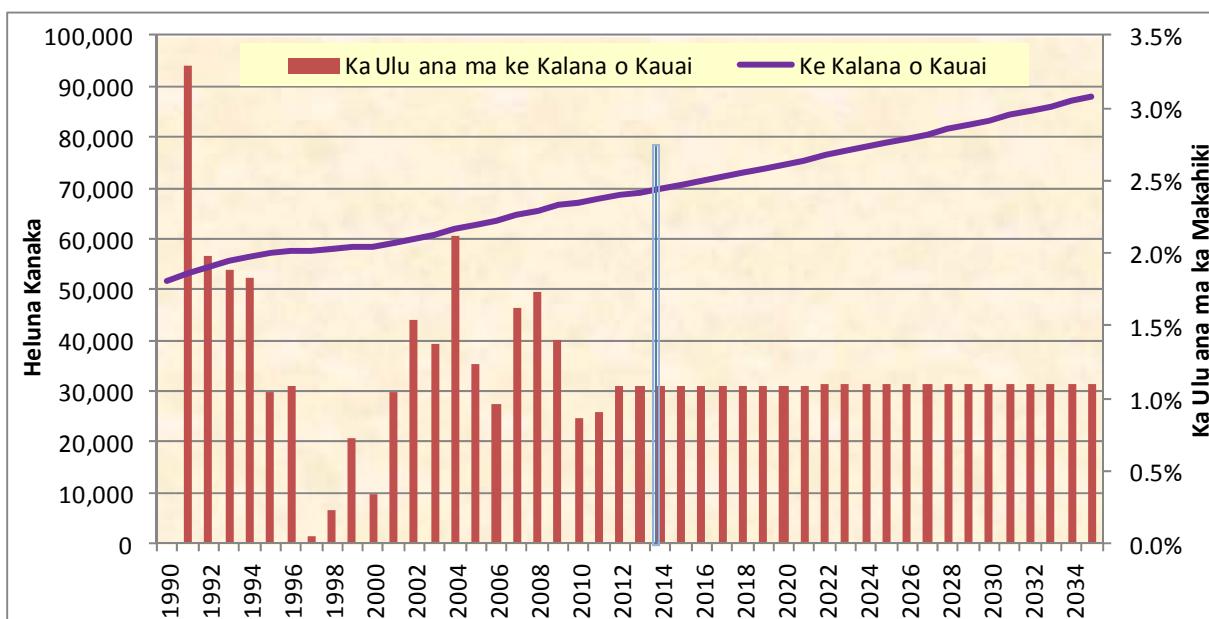
Hoikeia ma na wanana a pau he hoikeike wanana ana mai ka hoike hope mai o na ike helu i ohia a hiki i kekahi wa wanana o ka 2035. He au laina na wanana e hoike ana i ka ulu ana o ka heluna kanaka i ke au ana o ka wa wanana. E loli auanei ka heluna kanaka ia makahiki aku a ia makahiki aku ke hoohalikeia me ke au laina mamuli o na kumu he nui pili i ka heluna kanaka a me ka hookele waiwai.

² *Population and Economic Projections for the State of Hawaii to 2040.* Department of Business, Economic Development and Tourism 2040 Series. Malaki, 2012.
http://files.hawaii.gov/dbedt/economic/data_reports/2040-long-range-forecast/2040-long-range-forecast.pdf

Ka Wanana ana

Ma ke Kii 1 a me ka Papa 1 malalo nei, hoikeia ke kahua ike no ka heluna kanaka i wananaia no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. Hoike ka laina ma ke Kii 1 i na heluna kanaka a he hoike na auka i ka ulu ana o ka heluna kanaka o ka makahiki.

Kii 1: Ka Heluna Kanaka o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 1: Ka heluna kanaka o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	51,676	58,463	67,091	74,693	83,328	88,013
Awelika o ka Ulu ana o ka Makahiki		1.24%	1.39%	1.08%	1.10%	1.10%

Ke Kuka ana

Wananaia e pii ka huina heluna kanaka no ke Kalana o Kauai mai ka 67,091 i ka 2013 a ka 88,013 i ka 2035. Hoikeia ma keia he 31.2 pakeneka ka huina o ka ulu ana mai ka 2010 a ka 2035, oia hoi, he 1.10 pakeneka o ka makahiki.

Ka Wanana ana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai

No keia mahele o ka papa hana wanana, maheleheleia ka heluna kanaka o ke Kalana mawaena o eono Wahi Hoolala. Aole i loaa ka ike helu e kakoo ai i na hoike heluna kanaka no kela me keia Wahi Hoolala, nolaila, o ka hoomahelehele wale ana no ka hana i hiki ai ke hana.

Ka Papa Hana Wanana

O ka pakeneka no ka heluna kanaka no Kauai ma kela a me keia o na Wahi Hoolala eono, e like me ia i hoikeia e ka Heluna Kanaka Ku Umi Makahiki o Amelika Hui Pu ia ma ka 1990, 2000, a me ka 2010, ua hoohanaia ma ke ano he ike ku umi makahiki e hekau ai i ka ike palena haahaa paa. O na ike no na makahiki he umi i hala hope nei, ua laweia mai ka American Community Surveys (ACS) o na makahiki 2007 a ka 2011. O na kuhi no na makahiki e ae, ua kukuluia maluna o na kuhi no ka ulu ana mawaena o na wa o ka huina heluna kanaka ma ke Kalana. Nolaila, ua maheleia ka pii ana o ka heluna kanaka o kekahi makahiki i kela me keia Wahi Hoolala e like me ka pakeneka heluna kanaka o ka makahiki o mua iho. Ma keia papa hana, kuhiiia ka ulu ana o ke kowa wa mawaena o na helu kanaka no kela me keia laina au no Kahi Hoolala.

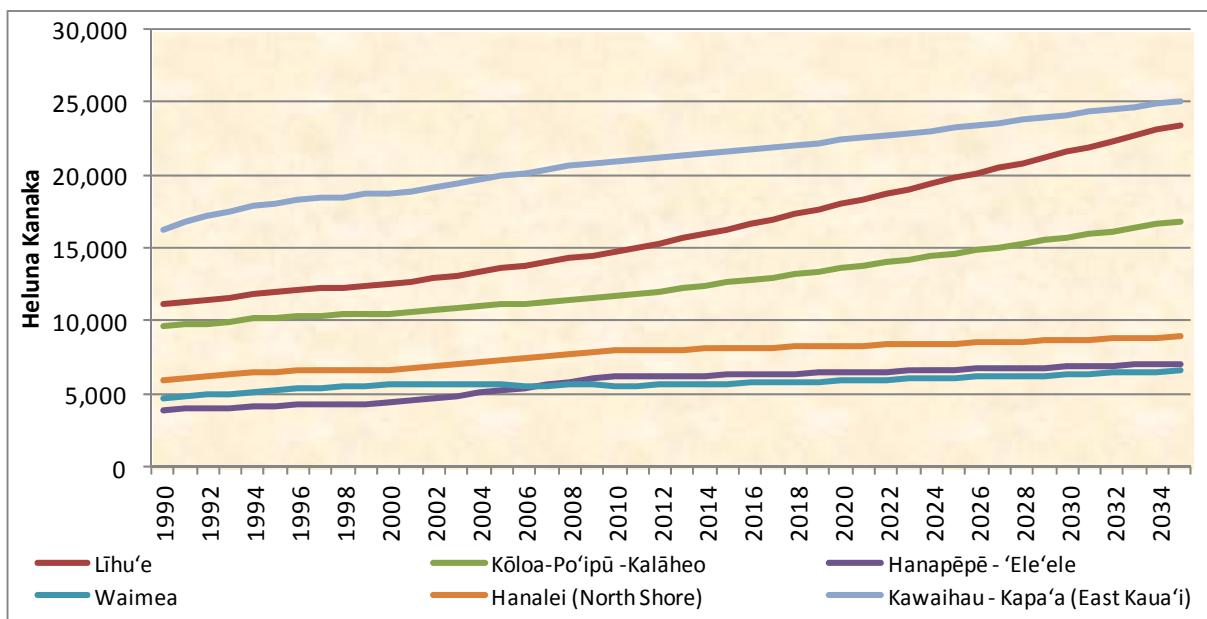
Ua hoohalike makou i na hoomahelehele ana i ku i ke kahua ike i loaa no na Wahi Hoolala me na mea i loaa ma ke County Multimodal Land Transportation Plan (MMLTP) o ke Kalana o Kauai o ka 2013³. O na huina o ka MMLTP no na wahi o loko o ke Kalana, aole e like loa aku me na palena wanana o ka Hoike Hou o ka Papa Hana Hoolala Laula. Ma ka Papa Hana Hoolala Laula, hoohanaia eono wahi, aole elima e like me ia ma ka MMLTP a aole i ku like na palena. Ua ano like no na manao laula o ua mau papa hana laula nei, aka nae, ua ano like no ka hoomahelehele ana mawaena o na Wahi Hoolala. Upua ma Kahi Hoolala no ke Kaiaulu o Lihue ka nui loa o ka ulu ana, me ka ulu ana no kahi o Koloa-Poipu-Kalaheo i nui aku i ka awelika. E emi ka ulu ana ma na wahi e ae ke hoohalikeia.

Ua kukuluia ka hoomahelehele ana no ka wanana ana ma ke kukulu ana i na maka no ka 2035 i hookumuia maluna o na kuhi o ka SMS. Ua heluia na kuhi ma ka noonoo ana i ka heluna kanaka o ke Kalana i hoikeia maluna nei, na kuhi ana o ka MMLTP, ka hoike honua o ka Hoike Hou o ka Papa Hana Hoolala Laula, a me ko makou mau kuka kamailio ana me na poe like ole o Kauai. Ma na halawai ninau me na limahana o ke Kalana, ka Aha Aoao Helu, ka poe no lakou kekahi kuleana, a me ka poe i hiki mai i na halawai no ka lehulehu, kakooia na manao laula i hoikeia maluna nei. Aole i makemake nui ia na koho e ae i hapaiia. O ka hopena o ka hoonui ana i ka ulu ana no Lihue a me Koloa, oia kekahi kuhi kupono ole no ka huina heluna kanaka; a o Lihue kahi pilikia loa. O ka hopena o ka hoemi ana ia mau helu ulu, oia ka helu ulu nui ae no na wahi e ae a pau. Nolaila, o ka wanana no ke kahua ike no ka Papa Hana Hoolala Laula e paa nei i keia wa, he hoike ia no ka awelika paa mai ka Hoike Hou o ka Papa Hana Hoolala Laula hope aku nei. He loli paha i ka wa no o ka hoolala ana.

³ Kaua'i Multimodal Land Transportation Plan, Ianuali 30,2013. <http://moveKauai.net/?page id=520e>.

Ka Wanana ana

Kii 2: Ka Heluna Kanaka o na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 2: Ka Heluna Kanaka o na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	51,676	58,463	67,091	74,693	83,328	88,013
Līhu'e	11,169	12,507	14,683	18,017	21,595	23,456
Kōloa-Po'ipū -Kalāheo	9,600	10,545	11,696	13,623	15,737	16,855
Hanapēpē - 'Ele'ele	3,873	4,362	6,157	6,463	6,860	7,094
Waimea	4,698	5,660	5,561	5,901	6,323	6,566
Hanalei (North Shore)	5,913	6,605	8,002	8,286	8,686	8,933
Kawaihau - Kapa'a (East Kaua'i)	16,192	18,784	20,992	22,403	24,128	25,110

Ma ka nana ana i keia hoike, e pii ka heluna kanaka o Kahi o Lihue he 50 pakeneka ka nui aku i ka hiki ana mai o ka 2035. Aia ma ua wahi nei 21.9 pakeneka o ka heluna kanaka o Kauai i ka 2010 a upua he 26.6 pakeneka i ka 2035. Aia ma Kahi o Koloa-Poipu-Kalaheo 17.4 pakeneka o ka heluna kanaka o ke Kalana i ka 2010 a e loaa a hiki i ka 18.5 pakeneka i ka 2035. E emi iki ka heluna kanaka o na wahi e ae i ka hiki ana mai o ka 2035.

Ke Kuka ana

Mamuli o ko makou mau kuka ana me ka poe hoolala a me ka poe noho, ma ka nana ana i na lula alakai o ka Papa Hana Hoolala Laula, a me na kuhi o ka wa loihi e hiki mai ana o ke Keena Holo Kaa, ke upu nei makou aia ma Lihue a me Kahi o Koloa-Poipu-Kalahoe kahi o ka nui loa o

ka ulu ana. E ike na Wahi Hoolala a pau i ka ulu ana i na makahiki e hiki mai ana a e loli ke kuhi no ka nui o ka heluna kanaka e like me ko makou hoakaka ana maluna nei.

Ma ka hoololi ana i ka wanana no ka huina heluna kanaka no ka Mokupuni o Kauai, e loli ka huina kanaka ma kela me keia Wahi Hoolala, aka, aole e loli ke kuhi no ke kaulilii ana o ka heluna kanaka mawaena o na Wahi Hoolala.

NA HOME

O ka heluna o na home ma ke Kalana, he hana ia a ka lehulehu ma kekahī makahiki a me ka awelika o ka nui o ka home.

Ka Hoakaka ana

Hoakakaia e ke Keena Helu Kanaka o Amelika Hui Pu ia, o ka home, oia na kanaka e noho nei ma kekahī hale noho. O ka hoakakaia ana o ia mea he kanaka noho (kamaaina), oia na kanaka e hoike ana o ka hale, oia ko lakou wahi maamau e noho ai a hiamoe a ai ai hoi. O ka poe e noho ana ma ia hale he elima mahina a emi mai paha o ka makahiki, aole e manaoia he kanaka noho ma ia hale. Hiki no he home ohana a aole paha, oia hoi, he poe pili ohana a aole paha ka poe noho ma ka hale. O kekahī manao nui o keia hoakaka ana, ma ka hoakaka ana o ka Helu Kanaka, oia mea he home, he hale noho i nohoia e kekahī poe.

O ka poe aohe o lakou noho ma kekahī hale noho, hoakakaia ko lakou ano he poe e noho ana ma "Kahi Puulu Poe". O ko lakou heluna, oia ka poe e noho ana ma kahi o na hui like ole (haukapila, hale paahao, hale noho haumana, hale malama poe makule, a pela aku) a me na puulu poe aohe pili ohana e noho ana ma kekahī hale noho. O ka heluna kanaka o ka home, oia ka heluna o na kanaka e noho nei ma kekahī hale noho e like me ka hoakaka ana i hoikeia maluna nei.

Kumu Ike

Ua loaa na ike helu moolelo no ka nui o na hale noho ma Kauai mai ka Helu Kanaka Ku Umi Makahiki o Amelika Hui Pu ia no Hawaii i ka 1990 a me ka 2000, a mai ka Aermican Community Surveys (ACS) mai ka 2008 a ka 2011. O na ike helu mai ka Hawaii Housing Planning Study o na makahiki 1992, 1997, 2003, 2006, a me ka 2011, ua hoohanaia e hoolako ai i keia mau ike helu moolelo. Na ia mau kumu ike hookahi no i hoolako i na kii no ka nui o na home a me na kanaka e noho nei ma Kahi Puulu Poe.

No na makahiki i loaa ole ai na ike helu i ohia, ua heluia na home ma ke ano oia ka huina heluna kanaka i puunaueia ma ka huina kanaka o ka home. Nolaila, manaoia oia kekahī hana a ka nui o ka ulu ana i kuhia ma ka wanana ana no ka heluna kanaka a me na kuhi i hoikeia malalo nei no ka awelika o ka huina kanaka o ka home.

Ua heluia na ike helu no kela me keia Wahi Hoolala ma ka hoohana ana i ka papa hana hookahi no me ka nana pu ana i na kumu e kolikoli ai i na paewa ma ka papa hana hoohalike⁴.

Ua loaa na ike helu no na huina kanaka o ka home mai ka Helu Kanaka Ku Umi Makahiki no ka 1990 a me ka 2000. Ua hoohui pu ia na ike helu o ka ACS no ka 2008 a ka 2011. Na na ike

⁴ Kapaia ua papa hana nei he 'crossfoot', oia hoi, he papa hana e hooiaio ai i na paewa ma ka hoohalike ana i na huina o na kolamu me na huina o na lalani.

helu i hanaia e ka SMS no ka Hawaii Housing Planning Studies i hoolako i na ike helu no na makahiki i koe.

Ka Wanana no ke Kalana o Kauai

O ka papa hana no ka wanana ana no Kauai, ua kukuluia me ka malama pono me ka hoomaopopo pu he hoopili ana ia mawaena o ka loli o ka heluna kanaka a me ka loli ma ka huina hale noho e pono ai e noho ai na kanaka hou o ka heluna kanaka.

Ka Papa Hana Wanana

He ekolu no mahele hana ma ka papa hana wanana:

1. Mai ke kuhi ana no ka heluna kanaka, hoolaweia ka huina kanaka i kuhia e noho ana ma na Wahi Puulu Poe e loaa ai ka huina kanaka e noho ana ma na hale noho i kuhia.
2. Wanana i ka huina kanaka o kela me keia home
3. Puunaue i ka huina kanaka e noho nei ma na home ma ka awelika o ka huina poe o ka home e loaa ai ka huina home.

I ka 1990, hoikeia ma ka Helu Kanaka he 432 poe kanaka e noho ana ma na Wahi Puulu Poe ma Kauai (1.0%). I ka 2000, ua ano like no ka pakeneka o ka poe noho ma na Wahi Puulu Poe. Hoikeia ma ka Helu Kanaka o ka 2010 ua loaa 1,161 poe kanaka e noho ana ma na Wahi Puulu Poe ma Kauai, oia hoi kahi o 3.6 pakeneka o ka huina heluna kanaka. Ua ano laula loa no na huina o ka ACS he 6.3 pakeneka ke kiekie loa ma ka 2009 a he 1.3 pakeneka ka haahaa loa ma ka 2010. Aole he kokua nui keia mau huina. Ma ka hopena, ua hoohana makou i kekahi papa hana e hoakaka ana ia mea he kanaka o ka home, oia ka lakio o ka huina kanaka o ka heluna kanaka ke hoohalikeia me ka huina home, e like me ia i hoikeia ma na makahiki hekau.

Oi aku ka hana nui o ka wanana ana i ka Lakio Huina Kanaka o ka Home (LHKH). I ka hala ana o na makahiki, ua emi ka lakio ma Kauai mai ka 3.15 ma ka 1990 a hiki i ka 2.87 i ka 2000. I ka 2010, he 2.89 ka huina, oia hoi, ua ano like no me ia i ka hoomaka ana o na makahiki umi i hala mamua iho. Ua ano like a like no na helu o ka ACS mawaena o ka 2007 a me ka 2009 aia ma kahi o ka 2.83 a hiki i ka 2.84. Ua ano like no ka huina o ka 2011 me ia ma ka Helu Kanaka, he 2.87. Ma ke ano laula, ua ano paa pono no ka awelika huina poe kanaka o ka home ma Kauai, ma kahi o ka 2.83 a hiki i ka 2.89.

Mahope o ke kuka ana me na poe loea wanana a me ka poe kalailai ike helu i loaa, ua hooholo makou e hoohana i na kuhi wanana kiekie, waena, a haahaa malalo nei:

Kuhi Palena Haahaa, 2.83: Ua ano like no keia palena me ia i ikeia ma Kauai i na makahiki umi i hala mamua iho. Ua ano moakaka no ua pii ka lakio i keia mau makahiki umi nei, nolaila, ma ka hoohana ana i keia kuhi haahaa, ikeia ka hoi hou ana i na hana maamau o ia mau makahiki i ike nui ia'i ka nui aku o na hale noho, ka ole o ka pihakui ana, a me ka hoopaluia ole ana paha. Penei e pii ai ka huina home ke hoohalikeia me kekahi huina heluna kanaka i hoakakaia.

Kuhi Palena o Waena: 2.90: He hoike keia kuhi i ka hoomau ana o na lakio i hoikeia no na makahiki kakaikahi o mua o keia mau makahiki umi nei. Hoikeia ka haiki ana o ka nohona

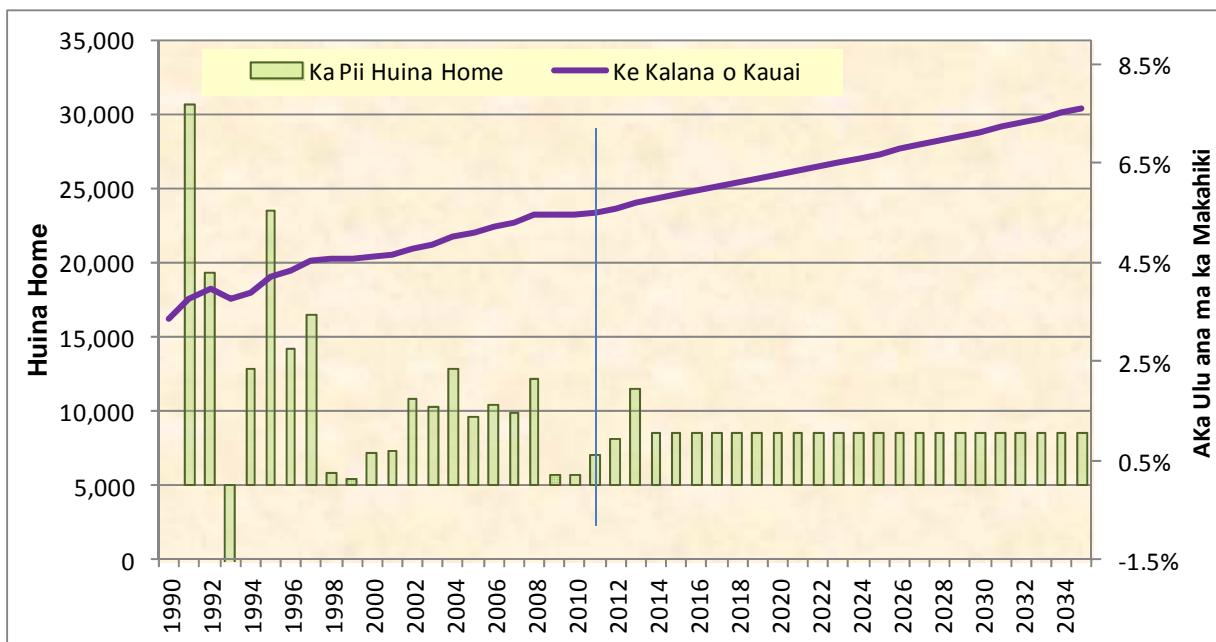
ma kekahi home. Aka nae, aole i ikeia ka emi loa ana o na kumu e hoomau ai ka pii ana o ka nui o ka poe e noho ana ma ka home.

Kuhi Palena Kiekie: **2.99:** He hoike keia kuhi i ka pii akaka o ka LHKH. Pela e kokoke aku ai ka lakio no Kauai a kokoke aku i ka mea i hoikeia no ka Heluna Kanaka no Oahu.

Ka Wanana

Hoikeia ma ke Kii 3 a me ka Papa 3 ka wanana ana no ka home no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. Ua hookumuia ka wanana ana maluna o ke kuhi palena waena e pii ai ka LHKH mai ka 2.89 ma ka 2010 a ka 2.90 ma ka 2035. Ma ka hoohana ana i ka lakio o ka heluna kanaka o ka heluna home, o ka manao nui i kuhia, o ka pakeneka o ka lehulehu e noho nei ma Kahi Puulu Poe, e hoomau no ma kahi o ia heluna hookahi no i ka holomua ana o ka wa wanana. He hoike ka laina ma ke Kii 3 i na heluna home a hoike na auka i ka nui o ka ulu ana o ka makahiki.

Kii 3: Ka Nui o na Home o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 3: Ka Heluna Home o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	16,253	20,370	23,240	25,902	28,788	30,349
Ka Ulu ana ma ka Makahiki	0.66%	0.18%	1.06%	1.10%	1.06%	1.06%

Ke Kuka ana

Ke kuhia nei e pii auanei ka huina home o ke Kalana o Kauai mai ka 2013 a ke 30,349 ma ka 2035. O ka manao nui o kela, he 31.2 pakeneka ka nui o ka ulu ana mawaena o ka 2010 a me ka 2035, oia hoi, ma kahi o 1.07 pakeneka o ka makahiki.

Ka Wanana no na Wahi Hoolala no ke Kalana o Kauai

O ka hopena o ka wanana ana no na home no na wahi hoolala, oia na kuhi i hiki ke hilinaiia no ka huina hale noho e pono ai e noho ai ka heluna kanaka o ke Kalana i kuhia.

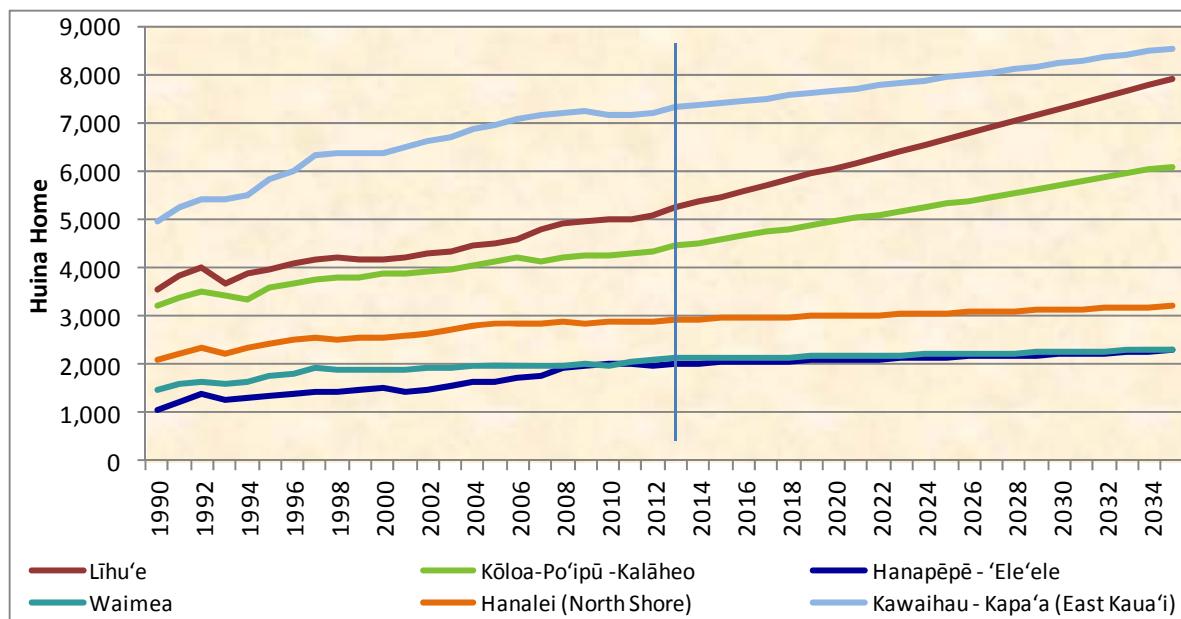
Ka Papa Hana Wanana

O ka papa hana no ke kukulu ana i ka huina home i kuhia no na wahi hoolala eono, ua ano like no me ia no ke Kalana holookoa. E like no me ka hoike ana mamua aku nei, o ka heluna kanaka o na Wahi Puulu Poe, ua laula ka loli ana a pela i manaoia'i ua pono e hoohanaia ana o ka lakio huina kanaka o ka huina home ma ka hana hoonohonoho helu ana. Ua loaa na lakio LHKH mai na ike helu i loaa mai ka Helu Kanaka a me ka ACS a kuhia no kela me keia wahi me ka nana pu ana i na lakio no ke kalana. Ua hanaia hookahi kuhi no kela me keia wahi hoolala. O ka huina home o kela me keia wahi, ua hoonohonoho helu ia ma ka puunaue ana i ka heluna kanaka i ka heluna kanaka o ka home o kela me keia wahi.

Ka Wanana

Ma ke Kii 4 a me ka Papa 4, hoikeia na hopena o na wanana ana no kela me keia wahi no ka huina home e hoohana ana i na kuhi waena o ka LHKH a me ka huina kanaka o na home. Hoikeia ma ke kii na ike helu a me na wanana ana o kahi i ka holo ana o ka manawa a hoike ka papa i ka huina home i wananaia ma ka hoohana ana i ke kuhi waena o ka LHKH.

Kii 4: Ka Huina Home o na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 4: Ka Huina Home o na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	16,253	20,370	23,240	25,902	28,788	30,349
Līhu'e	3,542	4,187	4,983	6,051	7,281	7,923
Kōloa-Po'ipū -Kalāheo	3,208	3,862	4,250	4,946	5,699	6,096
Hanapēpē - 'Ele'ele	1,035	1,491	1,987	2,084	2,207	2,279
Waimea	1,460	1,893	1,962	2,165	2,253	2,306
Hanalei (North Shore)	2,070	2,552	2,881	2,998	3,123	3,201
Kawaihau - Kapa'a (East Kaua'i)	4,937	6,385	7,177	7,658	8,224	8,545

Ke Kuka ana

E like no me ia no ka heluna kanaka, e ikeia no paha ka nui aku o ka pii ana ma na huina home ma Kahi Hoolala o Lihue mamua o na wahi e ae. O Lihue, oia hoi kahi i hoikeia e ka lula alakai o ka Papa Hana Laula he kikowaena ulu, oia kahi i kuhii'a'i e pii ka nui o na home he 48 pakeneka ka oi ae ma ka holo ana o na makahiki iwakaluakumamalima e hiki mai ana. Ua like keia me ka awelika ulu o ka makahiki he 1.7 pakeneka. O Koloa-Poipu-Kalaheo (1.2 pakeneka) kahi hookahi wale no mawaho ae o Lihue i mahuiia'i e pii ka ulu ana a oi ae i ka awelika o ka makahiki he 0.8 pakeneka no na home mawaena o keia manawa a me ka makahiki 2035. O na wahi e ae, mahuiia he 0.7 pakeneka ka awelika ulu o ka makahiki a emi paha.

NA HANA A ME KA HAI ANA

He hoohui ana ka hana wanana no na hana a me na oihana i ka ulu heluna kanaka me ka ulu ana o ka hookele waiwai ana. O ka mea nui e kokua ana i ka loaa o ka hana, oia ka loaa o ka heluna kanaka i loaa ia lakou na ike e pono ai na hana i loaa. Me ka nui aku no o ka heluna kanaka, pii pu ka heluna o na hana e pono ai e laweia. Hanaia na hana hou i ka pii ana o ka heluna kanaka me ka pii pu o ka hoolilo kala ana o ka lehulehu. Ma ka pii ana o ka nui o na hana, pii pu no ka hoolilo kala ana.

O ka hana ma keia mahele, oia ka wanana ana i ka loaa o na hana. Ma ka mahele hoolala o ka papa hana, ua akaka ka manao he oi aku ka holo pono o ka hana me ka pololei pu no hoi ma ke kuhi ana i ka nui o na hana a me na oihana ma ia papa hana hookahi no. Ma keia mahele, nanaia na papa hana wanana a me na hopena o ia mau papa hana.

Ka Hoakaka ana

Iloko o ia manao o ka huina hana uku a me na hana uku makahiki, oia na hana i loaa e ukuia'i na limahana i ke kala a uku ku mahina paha. Hookaawaleia na ano hana o ka poe e hana ana no lakou iho mai keia mau heluna aku. Hoikeia na ike helu ma ke ano he huina hana i loaa ina ua laweia ia mau hana a aole paha i ka holo ana o ka makahiki. Hiki no hoi ke kaana like ia me hookahi a oi poe kanaka.

O ka manao o ia mea o ka poe i haiia, oia ka huina kanaka i piha ia lakou 16 makahiki a oi i haiia no ka uku hana mawaho o ka hale ina no ka manawa piha a i ole ka manawa hapa ma kekahi manawa i hoakakaia. Hiki ke loaa elua a oi mau hana i kekahi kanaka i haiia. He loli kela

a me keia hoakaka ana a hoikeia ma ke ano oia ka awelika o ka heluna hana a i ole ka heluna poe kanaka i haiia i ka holomua ana o kekahī makahiki.

E hoomaopopoia aia ka laula o na hana i kahi e haiia'i, aka, aia ka hai ana i ka huina o na hale o ka poe i haiia.

Ke Kumu Ike

Ua loaa na huina hana uku o ke Kalana o Kauai mai ka U.S. Census County Business Patterns⁵ no ke kowa wa mai ka 2004 a hiki i ka 2010. Ua loaa ka laula o na hana uku a puni na wahi mai ka palapala mai, o DBEDT Data Book, no na makahiki mamua iho o ka 2012. Ua loaa na ike no ka uku a me ka poe i haiia mai ka palapala mai, o ka DBEDT's data time series⁶.

Ka Wanana no ke Kalana o Kauai

O ka papa hana no ka wanana ana, oia ka hoohui ana i na wanana hana o ka DBEDT me na ike helu o ka helu kanaka ana no ka mokupuni o Kauai e hana ai i na wanana kupono no na hana a me ka hai ana. Ua hanaia ka wanana DBEDT ma ka wanana ana i na hana ma na oihana pakahi ma ka hoohana ana i na kumu hoohalike no ka ulu ana o ka hookele waiwai no ka Mokuaina. Ua hookaawaleia na hana o ka Mokuaina mawaena o na kalana ma ka hoohana ana i na ike helu i ka holo ana o ka manawa no ka pakeneka o na hana o kela me keia oihana ma kela me keia kalana. Nolaila, he hoike na hana Mokuaina no ka ulu ana o ka hookele waiwai i kuhia no ke Kalana⁷.

Ka Papa Hana Wanana

Ua hanaia ka papa hana wanana ma kekahī papa hana kakaina i hoakakaia malalo nei. Ua kukuluia na kumu hoohalike no na ike helu ku makahiki no ka heluna kanaka a me na hana e loaa'i ka huina poe i haiia o ka heluna kanaka holookoa. Ma ia hana ana, ua hiki ke kuhia ka nui o ka hai ana a me ka hai ole ana. Ua hoomahuia ka huina poe i haiia ma ka lakio o ka poe kanaka i haiia o ka hana e loaa'i ka huina hana i kuhia i kela me keia makahiki i ka holo ana o ka wa wanana.

O ka hana mua, oia ke kuhi ana i ka waihona i loaa'i ka huina poe i haiia – oia ka heluna poe kanaka 16 o lakou makahiki a oi. Mai ka wa mamua loa mai, he ulu ka waihona poe kanaka hana mai ke 74.2 pakeneka o ka heluna kanaka o ka 1990 a ke 76.8 pakeneka ma ka 2000 a he 80 pakeneka ma ka 2010.

⁵ O ke County Business Patterns (CBP), he kakaina puke ku makahiki e hoike ana i na ike helu hookele waiwai o loko o ke aupuni ma ka oihana. Iloko o ua kakaina puke nei ka huina hui me ka hai ana i ka holo ana o ka pule o Malaki 12, ka papa inoa poe hana o ka hapaha mua, a me ka papa inoa poe hana ku makahiki. Hiki ke hoohanaia keia ike helu no ka hoopaa ana i na hana pili hookele waiwai o na wahi liili; ma ka nana ana i na loli hookele waiwai i ka holo ana o ka manawa; a i maka hoi no na kakaina puke ike helu e ae, na ana manao, a me na waihona ike mawaena o na ike helu hookele waiwai. <http://www.census.gov/econ/cbp/>

⁶ Empirical DBEDT Data book Time Series, Table 12.07, Employment Status of the Civilian Labor Force, na ke Kalana: Annual Average, 1990 a ka 2011.

⁷ O ka wanana ana i ka ulu ana o ka hookele waiwai, he mahele hana ia mawaho mai o ka pahu hopu o keia papa hana wanana. He kokua no nae ka hoohui ana i ka hopena o ka ulu ana o na hana mamuli o na hana a me na wanana no ka ulu ana o na hana. Hiki ke hoopiliai na kuhi no ka ulu ana o ka hookele waiwai i keia hoikeike e hoololi ai i ka wanana no ka huina hana a me ka wanana no na hana e like me ka mea e pono ai.

Ua hoopaaia ka makou mau anuu wanana ekolu penei:

Palena Kuhia Haahaa, 76%: Hoikeia ma keia anuu, o ka nui o ka waihona ma ka hopena, e hoi hou i kona huina i ka makahiki 2000. Hiki ke ikeia ma keia he pii iki ka huina poe opio i ka holo ana o na makahiki 25 e hiki mai ana a he emi iki ka huina poe kanaka i loaa ka ike e pono ai ia mau hana.

Palena Kuhia Waena, 78%: Hoikeia ma keia kuhi o ka pakeneka, o ka poe kanaka 16 o lakou makahiki a oi, e hoomau ana e like me ia i keia manawa. Oia ke kuhi a makou e makemake ai.

Palena Kuhia Kiekie, 80%: Hoikeia ma keia kuhi, o ka pakeneka o ka heluna kanaka o Kauai i loaa ka ike e pono ai ka hana, e ulu ana ma kahi o ka hapa kolu o ka ulu ana i ikeia ma ka 2000 a hiki i ka 2010. O ka hopena o kela, he elua ai ka ulu ana i loko o 25 mau makahiki. E hoomau ka emi ana o ka huina kanaka o Kauai he 16 o lakou makahiki a e pii ka huina kanaka o ka poe i loaa ka ike ia lakou e pono ai.

O ka Lakio o ka Poe Komo i ka Puulu Poe Hana (LPKPPH) i kuka pinepine ia ma na kuka ana a puni ke aupuni no ka huina poe i hai ole ia a me na huina hana, oia ka pakeneka o ka puulu poe kanaka i loaa na ike e pono ai ka hana me ka hookoe pu ia o na kanaka e hoihoi ole ana e komo i ka huli hana ana. Aole ia poe kanaka i heluia mawaena o ka waihona puulu poe kanaka hana a aole hoohanaia no ka hoonohonoho helu ana i ka hai ana. O ka LPKPPH o Kauai, he .81 ma ka makahiki 1990, he .67 ma ka 2000, a ua emi hou a ke .63 ma ka 2010. O ka poe i helu ole ia ma ka waihona poe kanaka hana, he hoike lakou i ke kulana o ka makeke hana a me ke ano o ka waihona poe kanaka i loaa na ike e pono ai na hana. Ke emi ka nui o na hana, haalele kekahi poe i loaa ole ka hana i ka waihona poe kanaka hana e hoomanawanui ai i ka wa emi o na hana. O ka mea maamau, he hoi lakou i ka waihona poe kanaka hana ke pii ka nui o na hana. Aia iloko no hoi o ia waihona ka poe kanaka i loaa ia lakou na ike e pono ai e like me ka hoakaka ana o ka Helu Kanaka ana, aka, mamuli o ka nui o ko lakou makahiki, ke kina paha o ke kino, ka mai, ka loaa ole o na ike e pono ai a i ole no ke koho ana e hana pela, aohe o lakou komo iloko o ka makeke hana. He nui no ka poe o keia ano, o ka poe hoi i pau i ka hoomaha loa a i ole ka poe makule paha, aohe o lakou hoi hou i ka makeke hana i ka wa i nui ai na hana. O ua ano poe mua nei hoi, he komo lakou iloko o ka makeke hana no ka wa pokole wale no – oia hoi ka laula mawaena o na kuhi pololei ana o ka makou wanana ana. O ua ano poe hope nei, he ku like loa no lakou i ka mea maamau i ikeia, nolaila, e ikeia na loli o ko makou mau wanana ana ma ka pii ana o na helu i pili i ka poe i hoomaha loa a me ka poe kino kina o ka lehulehu.

Penei na anuu wanana:

Palena Kuhia Haahaa, 58%: Hoikeia ma keia anuu he emi ka lakio o ke komo ana iloko o ka puulu poe hana he elimia hou ai mawaena o ka 2010 a me ka 2035. Malia paha e loaa ana na kowa wa o ka ulu ana o ka hookele waiwai a me na hana i ka holo ana o ka wa wanana a he kuhi makou e ikeia kahi loli mamuli o keia. He hoomau no paha ka pii ana o ka heluna poe makule mamuli o ka nui aku o ka hanau pepe ana mamua o ka make ana a me ka hoomau ana o ka nee ana o ka poe opio iwaho o ka mokupuni. He mea no paha keia e ikeia ma Kauai a he kokua keia palena kuhi haahaa ma ka mahui ana i keia kulana noho ana.

Palena Kuhia Waena, 61%: He mahui keia kuhi he emi ka LPKPPH he elua ai pakeneka i ka holo ana o na makahiki 25 e hiki mai ana.

Palena Kuhi Kiekie, 67%: Hoike keia kuhi e hoi hou ka LPKPPH i kona anuu i palapalaia i ka makahiki 2000. Mamuli no paha keia i ka hooi ana i ikeia ma ka pau ana o ka heluia o na loaa ma Kauai ma ka hana hookele waiwai, aka, he pono e huli hou na hana maamau e ikeia nei i keia manawa a hoi hou i kona kulana mua ma ka mokupuni.

Eia ke oki, ua weheia na kanaka i loaa ole ka hana mai ka waihona poe hana e kukulu ai i ke kuhi no ka heluna poe kanaka i haiia ma na hana uku i ka makahiki. Ma keia hana, he pono ke kuhi ana ma ke ano kupono i ka lakio o ka poe hana ole no ka wa wanana. Ua nui ka laula o ka lakio poe hana ole. Ua ikeia ka palena haahaa loa (2.5%) i na makahiki mahuahua o ka 2005, 2006, a me ka 2007. He 13.5 pakeneka ka huina poe hana ole i ka makahiki 1993 mahope o ka pa ana mai o ka makani pahili. Ma na makahiki o ka helu kanaka ana, ua pii ka lakio poe hana ole mai ka 3.6 pakeneka i ka 1990 a ka 4.4 pakeneka i ka 2000 a me ka 8.5 pakeneka ma ka 2010. No ka loaa ole o ka palena kiekie ma ka puulu kanaka, ikeia ka emi ana ma ka huina poe kamalii mawaena o ka huina kanaka o Kauai.

Ua hoopaaia ka makou mau anuu wanana ekolu penei:

Palena Kuhi Haahaa, 3.5%: Aia ka lakio poe hana ole ma kahi o hookahi ai ke kiekie ae mamua o na makahiki mahuahua loa ae no Kauai i ka hala ana o na makahiki iwakalua hope aku nei. Ikeia ma keia anuu ka wa o ka nui loa o ka huina kanaka hana.

Palena Kuhi Waena, 5%: Ua hoopaaia ka lakio poe hana ole ma ka awelika no na makahiki he umi i hala ae nei.

Palena Kuhi Kiekie, 7%: Ua hoopaaia ka lakio poe hana ole ma ka lakio awelika no na makahiki iwakalua i hala aku nei, me na makahiki pu mahope o ka makani pahili o Iniki.

O ka hana ma keia mahele, oia ka nee ana mai ke kuhi ana i ka loaa o ka hana a ka hoopuka ana i ka wanana no ka huina hana. O ka huina o ka puulu poe hana, me ka hoolawe pu ia ana o ka huina poe i loaa ole ka hana, oia ka huina poe i haiia ma na hana uku ma ke Kalana. O ka lakio o ka poe hana ke hoohalikeia me ka nui o na hana, hiki ke hoohanaia e kuhi ai i kekahi huina hana i kupono no ka heluna kanaka a me ka hookele waiwai ana. O ka mea maamau, ua oi aku ka lakio no ka huina hana i ka hookahi. O ka manao nui o kela, ua oi aku ka nui o na hana mamua o ka huina poe hana, no ka mea, he elua hana a kekahi poe hana. Ina ua emi mai ka lakio i ka hookahi, oi aku ka nui o na hana mamua o ka heluna kanaka. Hiki no ke ikeia keia ano lakio, aka, aole hiki ke hoomauia pela. E pii ka nui o ka poe hana mamuli o ke keu aku o na hana ma ka waihona poe kanaka hana e like me ia ia manawa, a pii ka nui o ka poe komo i loko o ka waihona poe kanaka hana, a i ole e pii ka nui o ka waihona poe kanaka hana ma ka paipai ana i ka nee ana mai o ka poe kanaka i ka aina.

Ua ikeia ka palena liilii loa o ka lakio o ka hai ana ke hoohalikeia me ka huina hana i ka makahiki 1990 i ka wa i houluluia'i he .95. I ka makahiki 2000, aia ka lakio ma kona palena kiekie loa (1.09) a ua emi mai a hiki i ka 1.07 i ka 2010.

Ua hoopaaia ekolu anuu wanana penei malalo nei:

Palena Kuhi Haahaa: 1.05 Hoopaaia ka lakio o ka huina poe i haiia ke hoohalikeia me ka huina hana he 1.05, oia ka awelika no na makahiki he umi i hala hope nei.

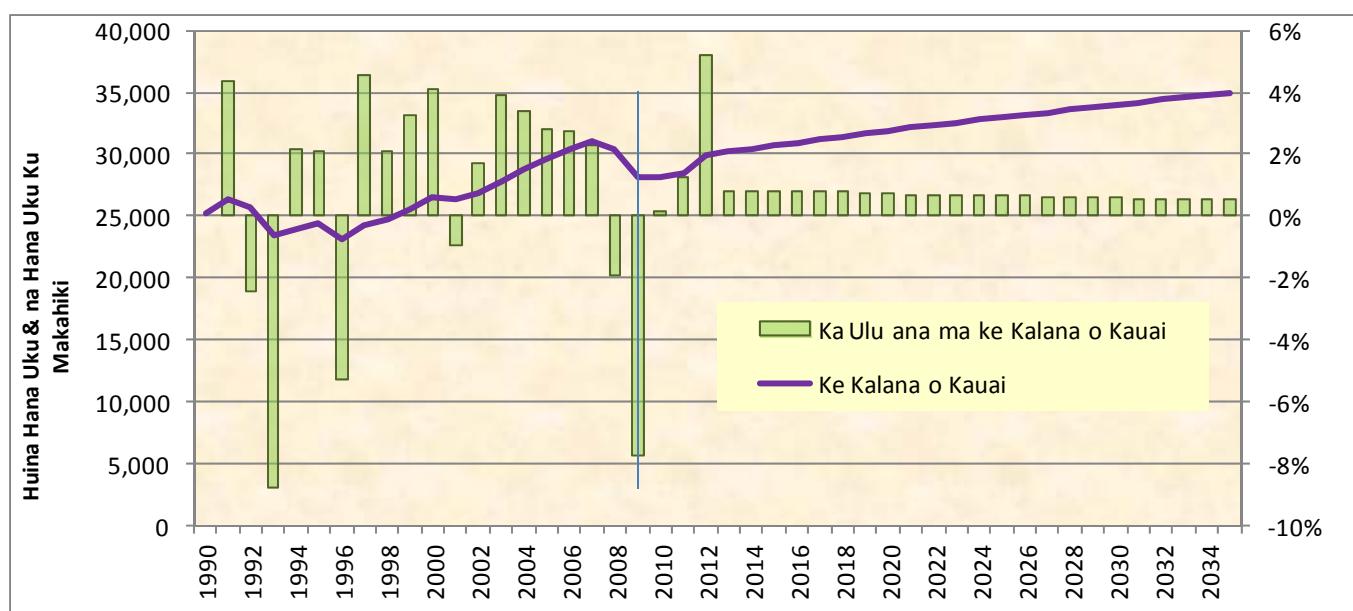
Palena Kuhi Waena: 1.07 O keia ka anuu ike helu i houluuluia no ka makahiki 2010.

Palena Kuhi Kiekie: 1.10: Ua oi iki aku keia lakio i ka anuu i palapalaia no na makahiki 2000.

Ka Wanana

Aia ma ke Kii 5 a me ka Papa 5 malalo nei, hoikeia ka palena haahaa o ka wanana huina hana no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. He hoike ka laina ma ke Kii 5 i ka huina hana a he hoike na auka i ka nui o ka ulu ana o ka makahiki. O na palena a pau o keia hoikeike i hoikeia maluna nei – o ka pakeneka hoi o ka heluna kanaka i piha 16 makahiki a oi aku, ka nui o ka poe komo iloko o ka waihona poe kanaka hana, ka nui o ka poe i hai ole ia, a me ka lakio o ka poe kanaka hana ke hoohalikeia me ka huina hana – ua hoopaaia ma ko lakou mau anuu waena.

Kii 5: Na Hana ma ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 5: Na Hana ma ke Kalana o Kauai, 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	25,250	26,550	28,150	31,900	34,000	34,900
Awelika o ka Ulu ana o ka Makahiki		0.51%	0.60%	1.33%	0.66%	0.53%

Ke Kuka ana

Ka awelika o ka ulu ana o ka makahiki no ke Kalana o Kauai i upua he 0.79 pakeneka kona houluulu ana i ka holo ana o na makahiki ehiku e hiki mai ana. Mawaena o na makahiki 2020 a me ka 2030, upua e ulu ka heluna hana ma ka awelika o ka mama he 0.66 pakeneka. Upua e

emi hou ka mama he 0.53 pakeneka iloko o ke kowa wa mawaena o ka 2030 a me ka 2035, he emi i ka 1,000 ka nui o na hana.

Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai

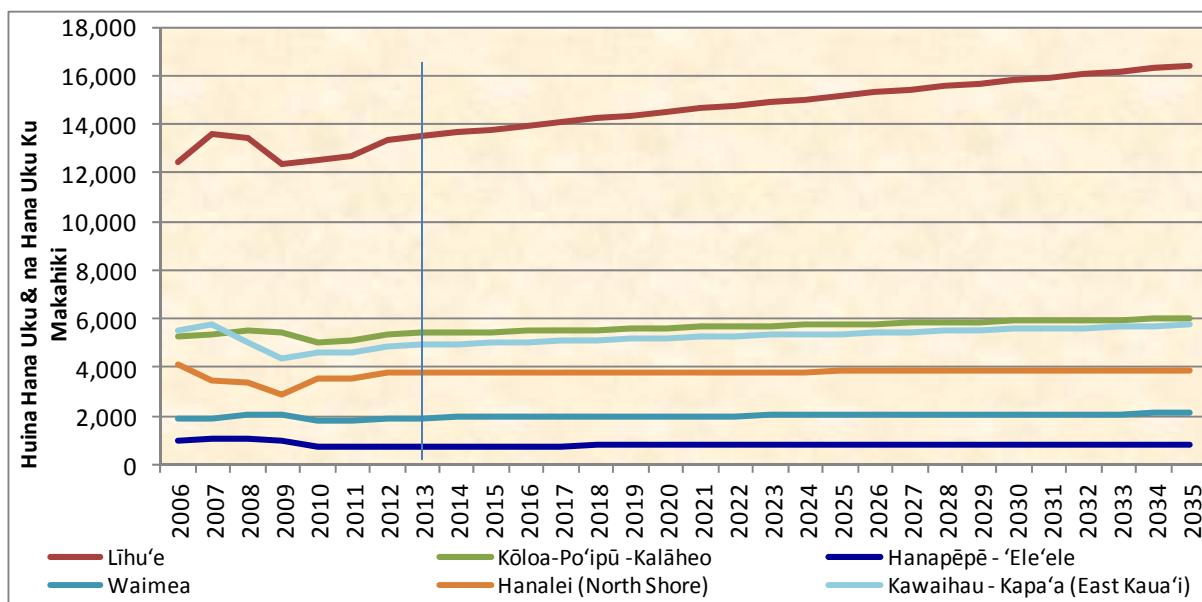
Ua hoonohonohoia ka huina hana uku a me ka huina hana uku ku makahiki a me ka huina poe hana i haiia ma na hana uku mamuli o na kaina hana i hoakakaia ma ka mahele mamua iho nei o keia hoike; oia hoi, no kela me keia wahi, na kii o na hana, ka hai ana, a me ka loli o ka heluna kanaka, ua hookaulikeia ke hoohalikeia kekahi me kekahi. Ua hoomaheleheleia na hana mawaena o na wahi hoolala eono e like me ka heluna poe kanaka i haiia ma na hui o na palena o ia mau wahi⁸.

Ka Papa Hana Wanana

O ka papa hana no ka hoonohonoho ana i na huina hana i wananaia no kela me keia wahi hoolala eono, ua ano likelike no me ia no ke Kalana holookoa. Ua hoopaaia na palena no ka hoikeike e ku like me na hoakaka ana no kela me keia wahi a ua hookaulikeia na hopena ma ke ano i like ka heluna hana o kela me keia wahi me ka heluna hana o ke Kalana. Ua laweia na ike no na makahiki he nui i hala mua no na hana o kela me keia wahi mai na kumu hoohalike mai o na hui hana o ke Kalana (County Business Pattern), a pela e hoikeia'i ka heluna o na hui a me ka nui o ka poe kanaka hana o kela me keia helu kuhikuhi helu wahi. Ua hoopukaia na kuhi no na anuu waena wale no o kela me keia o na palena hoikeike. Aole i houluuluia kela me keia kuhi kiekie, waena a me ka haahaa no kela me keia wahi hoolala.

Ka Wanana

Kii 6: Na Hana ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 2006 a ka 2035

⁸ Ua okoa ka hoomahelehele ana no ka hai ana. Ua hoomaheleheleia no na wahi e like me ka huina o na ka poe kanaka noho ma na wahi like ole i noho ma kela me keia wahi i haiia'i me ka nana ole ia ana o kahi i haiia'i lakou. Aole i palapalaia ia mau huina maanei nei.

Papa 6: Na Hana ma na Wahi Hoolala ma ke Kalana o Kauai, Makahiki 2006 a ka 2035

	Makahiki				
	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	30,350	28,150	31,900	34,000	34,900
Līhu‘e	12,473	12,554	14,519	15,820	16,403
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	5,299	5,027	5,617	5,892	6,003
Hanapēpē - ‘Ele‘ele	999	695	779	821	838
Waimea	1,888	1,791	1,986	2,064	2,094
Hanalei (North Shore)	4,143	3,513	3,801	3,839	3,839
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	5,548	4,570	5,199	5,565	5,724

Ke Kuka ana

Mawaena o ka makahiki 2010 a me ka 2035, upuia o ka laula o ka awelika o ka ulu ana o ka makahiki ma na wahi hoolala eono, he 1.23 pakeneka no Lihue a ka 0.37 pakeneka no kahi o Hanalei (ka aoao akau).

I ka holo ana o na makahiki ehiku e hiki mai ana, upuia he 1.06 ka awelika o ka nui o ka ulu ana o na hana. Iloko o na makahiki he umi ma ia hope mai, upuia he emi iki mai ka ulu ana (he 0.90% o ka makahiki) a mawaena o ka makahiki 2030 a me ka 2035, he 0.74 pakeneka ka nui o ka ulu ana o na hana i upuia.

Aia ma kahi hoolala o Lihue na hana uku a me na hana uku ku makahiki ma Kauai mai ka wa e kala loa mai. Aia ma ka Papa 6 malalo nei, hoikeia e hoomau ana keia kulana no na makahiki 25 e hiki mai ana. O na wahi hoolala mahope mai ke kulana ma ke Kalana, oia kahi o Koloa-Poipu-Kalaheo a me Kawaihau-Kapaa – aia ma kahi o 35 pakeneka o ka huina hana no Lihue. He hoike na hopena o ka hoikeike o keia manawa he oi aku ka pii o ka ulu ana o na hana ma Lihue mamua o na wahi e ae. Ikeia keia ano hopena ma ka hui ana o ka huina hana i loaa ma ia wahi mai ka wa e kala loa mai a me ka upu ana he oi aku ka pii o ka heluna kanaka mamua o na wahi e ae.

Iloko o na makahiki iwakalua i hala hope nei, ua hanaia kekahi huina hana nui kupono ma Kauai ma ka oihana malihini huakai (na hana noeau, ka oihana hoolealea, ka oihana hoolaulea, ka oihana hookipa malihini, a me ka oihana lawelawe meaai). Me ka emi iki mai no o ka loaa o keia mau ano hana ma Lihue mamua o na wahi e ae o ke Kalana (20%, hoohalikelikeia me ka 22% i ka makahiki 2010), aole i nui ka okoa. Ma kekahi aoao, aia ma Lihue ka nui aku o na apana o na hana i lilo i ka poe kamaaina ma na wahi he nui, oia ka oihana kalepa (18%, hoohalikelikeia me ka 12%), oihana lawe ohua, oihana waiho ukana a me ka pono hale (8%, hoohalikelikeia me ka 5%), oihana panako, inikua, a me ke kuai aina (7%, hoohalikelikeia me ka 5%), oihana hoomalu lehulehu (7%, hoohalikelikeia me ka 5%) oihana kuai kukaa (3%, hoohalikelikeia me 2%), a me ka oihana ike (3%, hoohalikelikeia me ka 1%). Aia ka hapa nui o na hana i kuhia‘i ka pii ana o ka nui e ka DBEDT ma keia papa helu. Me he mea la he kupono ke kuhi ana he hoomau o Lihue i kona kulana oia ke kikowaena o ka hai ana ma ke Kalana a e pii auanei ka nui o kona ulu ana mamua o na wahi e ae.

NA HALE NOHO

Ka Hoakaka ana

O ka hale noho, he hale, he keena hale, he hale kaa, he hui ana o na lumi, a i ole he lumi ku hookahi i nohoia (a i ole ina hakahaka, manaoia e nohoia e kekahi poe) ma ke ano he wahi kuokoa e noho ai.

Kumu Ike

Ma ka hoikeike e ku nei i keia manawa, ua laweia na ike mai ka Helu Kanaka Ku Umi Makahiki no ka makahiki 1990 a hiki i ka 2000, mai na ACS mawaena o ka makahiki 2008 a hiki i ka 2011, a mai ka Noii Hoolala Hale o Hawaii no na makahiki mawaena.

No kela me keia wahi hoolala, ua laweia na ike no na hale noho i nohoia, na hale noho ku kau, a me ka heluna hale noho hakahaka mai ka Helu Kanaka mai a me ka ike ACS ma ka hoohana ana i na kaina hana hookahi no e like me ia i hoike kaawale ia no ke Kalana o Kauai no kela me keia wahi.

Nolaila, ua pili ka waihona hale noho i ke kukuluia ana o na home a me ke ano o ka ulu ana o ka heluna kanaka i hookumuia ma na mahele hana o mua o ka hoikeike a ua ku ke kauliilii ana i ke ano o ka ulu ana o ka lehulehu i upuia mawaena o na wahi like ole.

Ka Wanana no ke Kalana o Kauai

Ka Papa Hana Wanana

Ua like ka huina hale noho me ka huina o na hale noho i loaa hui pu me na hale noho i loaa ole no ka makeke hale noho. Ua hoakakaia ka manao o ia mea o ka huina hale noho, oia na hale noho hakahaka a me na hale noho i nohoia. E like me ia i hoikeia ma ka ike no na hale noho, ua like ka nui o na hale noho i nohoia me na huina home.

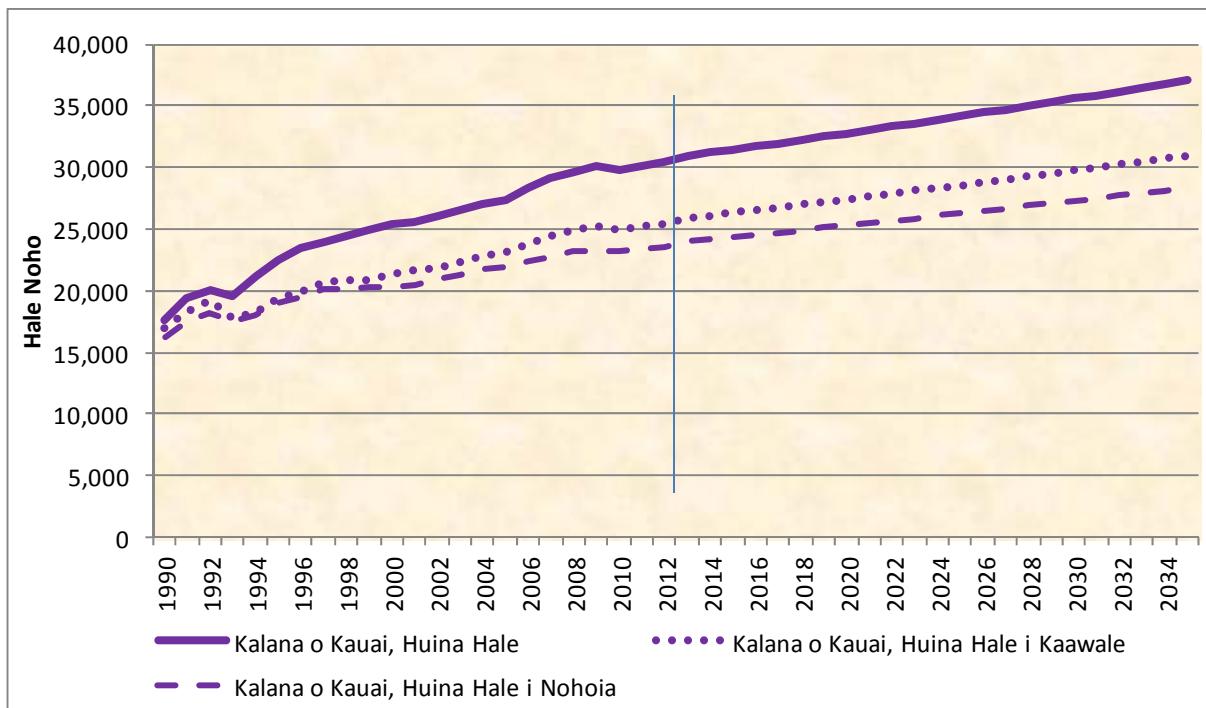
Nolaila, o ka huina hale noho, he hana ia o ka heluna kanaka no Kauai a kuhia e ikeia kahi loli o ka nui o ke kukuluia ana o na hale mamuli o ka makemake i ikeia. Ina he kaulike ole ana mawaena o ka waihona a me ka makemake, ikeia ma na loli o ka nui o na home (piha puikaika a me ka noho palua ana), a ma na loli o na hale noho i noho ole ia, ka nui o na hale hakahaka a me na hale noho i loaa ole. Me ka mea nui no o ke kumu kuai o na hale ma ka hooholo ana i ka waihona a me ka mekamake pu ia o na hale noho, aole i hoohuia ia ike iloko o keia wanana.

Aeia na loli o na hale noho i loaa ole ma na palena no na hoikeike (ma ke kau, ke komo ana mai o ka poe no waho mai, a me na mea e ae pu no) a me ka nui o na hale noho hakahaka (poe ona me ka poe hoolimalima pu; waiho hakahaka ia no ka hoolimalima/kuai a kuaiia/hoolimalimaia, aka, noho ole ia). Kau ka pakeneka o ke kulana o na hale noho i loaa ole maluna o ka 16.4 pakeneka i loaa. Mai ka wa e kala loa mai, he emi ka nui o na hale i loaa mai ke 96 pakeneka ma ka makahiki 1990 a kahi o ke 84 pakeneka ma ka 2000, a ua paa ma ia kulana a hiki loa mai i keia wa. He hoike na kuhi i makemakeia e makou he hoomau ia kulana no ka wa e hiki mai ana. Ma ke kuhi haahaa, emi mai ka pakeneka o na hale noho i loaa he 85.5 pakeneka i ka makahiki 2035, a ma ke kuhi kiekie, he 88 pakeneka, oia hoi ke kulana i palapalaia ma ka 1997.

Ka Wanana

Ma ke Kii 7 a me ka Papa 7 malalo nei, hoikeia ke kahua ike o ka wanana no ka heluna kanaka no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. He hoike ka laina i na heluna kanaka a hoike na auka i ka nui o ka ulu ana o ka heluna kanaka o ka makahiki.

Kii 7: Ka Huina Hale Noho ma ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 7: Ka Huina Hale Noho ma ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Kalana o Kauai, Huina Hale	17,613	25,331	29,793	33,553	37,519	39,676
Kalana o Kauai, Huina Hale i Kaawale	16,985	21,398	24,915	28,085	31,379	33,169
Kalana o Kauai, Huina Hale i Nohoia	16,253	20,370	23,240	25,902	28,788	30,349
Awelika o ka Ulu ana o ka Makahiki		4.4%	1.8%	1.3%	1.2%	1.1%

Ke Kuka ana

Ua kuhia he pii ka huina hale noho no ke Kalana o Kauai mai ka 29,793 i ka makahiki 2013 a ke 39,676 i ka 2035. Ua like kela me ke 33.1 pakeneka o ka ulu ana mai ka 2010 a ka 2035, oia hoi kahi o 1.2 pakeneka o ka makahiki. E hoomau ke kulana nui o ka ulu ana ma ka awelika o ka huina kanaka o ka home o keia manawa.

Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai

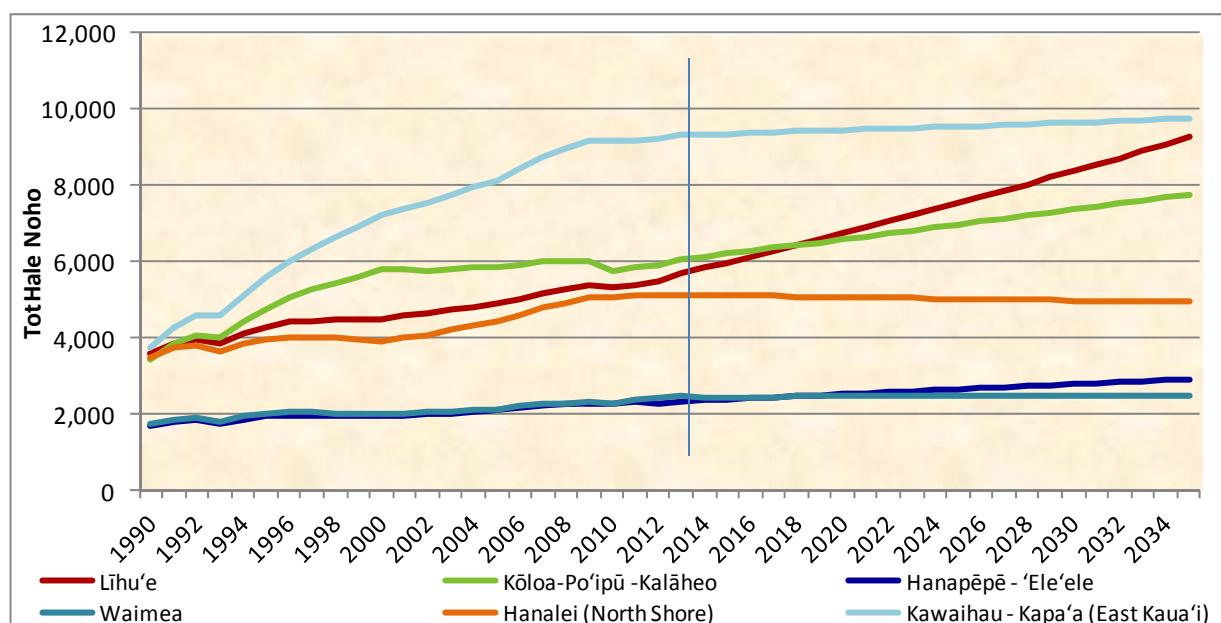
Ka Papa Hana Wanana

Ua hoomaheleheleia ka huina hale noho i wananaia no na wahi hoolala eono e like me ka ulu ana o ka heluna kanaka i kuhia a me ka huina o na hale noho o ke Kalana no kela me keia wahi ma ka makahiki 2010. Ua malamaia no ka huina hale noho o kela me keia wahi o Kauai a he liili wale no ka hoololi ana e hooiaio ai i ka like o ka huina o na wahi me ka huina hale noho o ke Kalana i kela me keia makahiki.

Nolaila, ua pili ka waihona hale noho i ke kukuluia ana o ka hale noho a me na au i ikeia ma ka ulu ana o ka heluna kanaka i hookumuia ma na mahele o mua o ka hoikeike, a ua ku ke kauliilii ana i ka ulu ana o na au o ka heluna kanaka mawaena o na wahi hoolala.

Ka Wanana

Kii 8: Ka Huina Hale Noho ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 8: Ka Huina Hale Noho ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	17,613	25,331	29,793	33,553	37,519	39,676
Līhu‘e	3,562	4,501	5,296	6,916	8,846	9,900
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	3,442	5,780	5,764	6,748	7,766	8,292
Hanapēpē - ‘Ele‘ele	1,669	1,942	2,240	2,563	2,921	3,120
Waimea	1,734	1,997	2,262	2,506	2,599	2,652
Hanalei (North Shore)	3,470	3,896	5,066	5,167	5,235	5,284
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	3,736	7,215	9,165	9,653	10,153	10,428

Ke Kuka ana

Upua e ikeia ana ka hapa nui o ka ulu ana ma kahi hoolala o Lihue, kahi i kuhia‘i he pii ka huina hale noho he 86.9 pakeneka mawaena o ka makahiki 2010 a me ka 2035. Upua ua oi aku ka emi o ka ulu ana ma na wahi hoolala e ae elima.

NA MALIHINI KIPA

O ka oihana malihini makaikai ka mahele nui loa o ka hookele waiwai o Kauai. He mea maamau ka ulu ana o ka huina kala loaa o ke Kalana ma kahi o 33 pakeneka ma o ua oihana la, a ua oi aku i kekahi hapaha ka nui o na hana ma Kauai ma ia oihana, a he nui kona kokua i ke kahua auhau o ke Kalana. Me ka nana nui ana no o ke Kalana i ka hoomahelehele ana i ka hookele waiwai kuloko mawaena o na oihana like ole, a pela pu e hoemi ai i ke kaukaiia ana maluna o hookahi wale no oihana ma ka hoopuka waiwai ana, ua hoomauia ka ulu ana – he nawaliwali no hoi ia manawa aku a ia manawa aku – i ka hala ana o na makahiki kanakolu i hale hope nei. Aole hiki ke piha pono ka wanana e loiiloi ana i ka papa hana hoomakaukau no ka wa loihi e hiki mai ana me ka nana ole pu ana i ka oihana malihini makaikai.

O na mea hoohihi o ka aina o Kauai e umeia‘i ka poe huakai makaikai ka mea ikaika loa o ua oihana la. I ka hala ana o na makahiki he umi i hala hope nei, ua umeia ma kahi o 1.1 miliona poe malihini kipa o ka makahiki. O ka hoolilo kala ana o ka poe huakai makaikai ma kekahi makahiki awelika ma na makahiki mua he umi o keia kenekulia, aia ma kahi o \$1,087 miliona a hoikeia ma ka hoikeike komo-puka a ka DBEDT no ka oihana malihini makaikai, o na hopena pili laula, ua pii ka huina waiwai ma ka oihana malihini makaikai he palua ka nui aku mamuli o ka hooliloia ana o ke kala a na malihini kipa.

Ma ke ano hoohalikelike ana no ka waiwai hookele waiwai o ka oihana malihini makaikai, hiki ke ikeia ka hopena maikai ole e like me ka hopena maikai. He hana nui ka hookipa ana he hookahi miliona a oi poe huakai makaikai no na pono kaiaulu a pii ka makemakeia o na pono lehulehu like ole. O ka awelika o ka loa o ka noho ana o ka poe malihini kipa, he ehiku la no kela me keia puulu poe malihini, a ma ka helu ana i ka nui o ka poe malihini kipa, he 22,000 ka awelika o ka heluna la, a he pii ka heluna kanaka o Kauai pela he 22 pakeneka ma kekahi la i pono waeia, a pii pu ka heluna kanaka o ka poe noho ma ka aina mai ka 67,091 a ka heluna i kuhia‘i he 82,10167. Ike akaka ia he pono e loaa kekahi wanana kupono no ka nui o ka poe malihini kipa e kokua ai i ka hoolala ana no ka wa loihi.

Ka Hoakaka ana

Hoakakaia ka nui o ka poe malihini kipa hiki mai ma ke ano oia ka huina poe kanaka i hiki mai mai na wahi kuloko a me na wahi kuwaho mai ma ka lewa a me ke kai i ka holo ana o kekahī makahiki alemanaka. Hui pu iloko o keia huina ka poe kane, wahine, a me na keiki e kipa mai ana mai na Wahi Makeke Nui a pau he umi o Hawaii nei. Hui pu iloko o ka huina poe malihini kipa ka poe huakai no ka la a me ka poe noho hookahi po a me ka poe noho loihi aku. O ka hana maamau, o ka poe noho a hala 365, manaoia he poe kamaaina no ka manawa wale no.

Ma Hawaii nei, o ke kuleana o ka helu ana i ka poe malihini kipa, ke ana ana i ko lakou mau ano, a me ke kuhi ana i ka nui o ke kala a lakou e hoolilo ai, no ka mahele ia o ka Visitor Research Division o ka Hawaii Tourism Authority (HTA). No ka hoopuka ana i ka Visitor Data Series, hoomalu ka HTA elua papa hana ana manao – kekahī mea kuloko a me kekahī mea pili i na aina e – mawaena o ka poe ohua e hoomaopopo ai i ka poe kamaaina a me ka poe huakai makaikai maluna o na mokulele. Anaia ka poe hiki mai maluna o ke kai e ke ana manao moku holo moana (Cruise Survey). No ka poe malihini kipa hiki mai ma ka lewa a me ke kai, laweia na huina mua mai na papa inoa poe ohua ponoi mai. Wehe ka HTA i ka poe kamaaina i hoi mai a me ka poe i hoike i ko lakou makemake e noho mai ka huina poe malihini kipa aku a hoohanaia ka ike o ke ana manao e kuhi ai i ke ano o ka poe malihini kipa a me ka lakou mau hana. Malamaia na ike no ka poe malihini kipa e ka HTA a me na hui o kona ano i loaa mai ka wa mamua mai, mai ka wa mai hoi o ke Kaua Honua II. Mai kahi o ka makahiki 1995 mai ke ano kaina hana o ka papa hana e ku nei i keia manawa.

O ka hana maamau, lilo keia mau huina poe malihini kipa oia ke ana kumu no ka nui o ka makemakeia ana o na mea kuai a me na hana lawelawe o ka oihana malihini kipa no Hawaii a me kona mau kalana eha.

Ka Papa Hana Wanana

No na ike helu no ka mahele e hoike ana i na mea i hanaia mai na makahiki i hala loa mai, ua laweia mai ka papa hana wanana mai o ka palapala o ka HTA, o ka Annual Visitor Research Report o ka makahiki 2000 a hiki i ka 2011 a me ka polokalamu malama ike helu o ka DBEDT Data Book no na makahiki mamua o ka makahiki 2000. Ua hoolako pu ka DBEDT i kekahī wanana no ka wa loihi no ka nui o na malihini kipa ma na kalana a me ka mokuaina pu⁹. He kikowaena no no ka hoolala ana e kaukai ana maluna o ka wanana ana ma ke ano he ike kahua no na papa hana hoolala laula o ke Kalana. Hoomaka ka papa hana wanana o keia manawa mai ka ike wanana o ka DBEDT. Ua loaa na wanana no ka wa pokole mai na kumu ike like ole he nui, o ke kuhi pu ana no hoi, o ka DBEDT Quarterly Projections¹⁰, ka Bank of Hawai'i, a me ka UHERO i kumu hoohalike no ka helu ana i ka nui o ka poe malihini kipa i hiki mai mawaena o ka makahiki 2011 a me ka 2013.

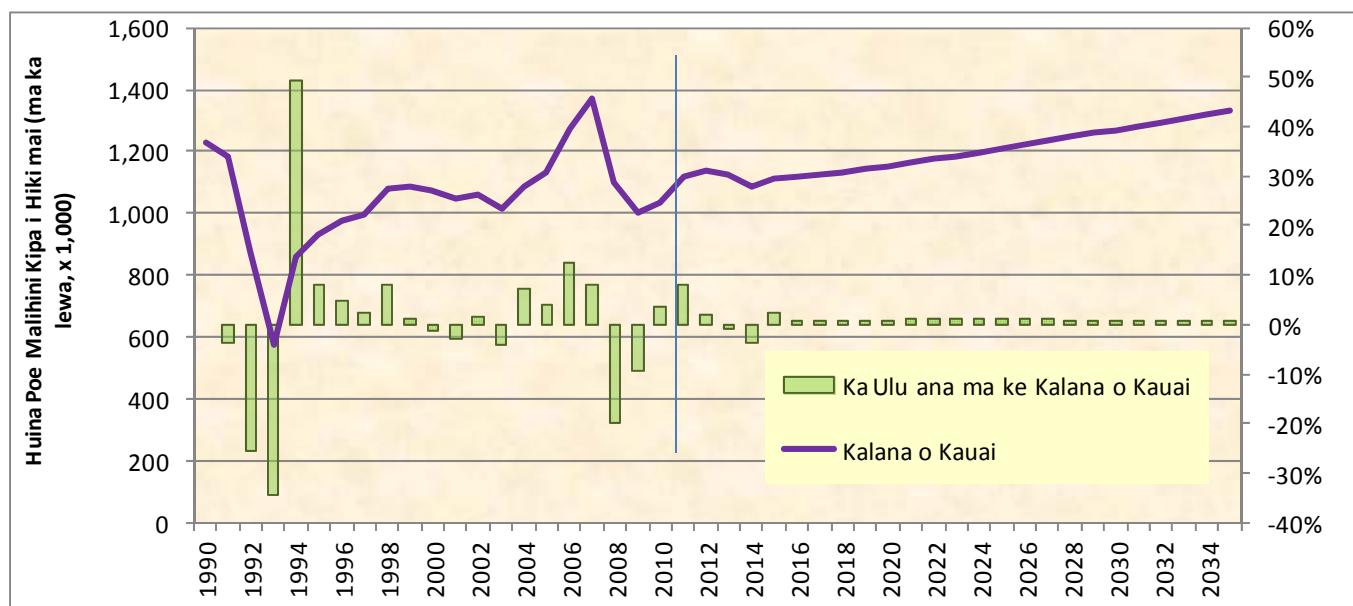
Ka Wanana ana no ke Kalana o Kauai

Hoikeia ma ke Kii 9 a me ka Papa 9 malalo nei ka huina o ka poe malihini i hiki mai ma ka lewa no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. Hoike ka laina o ke Kii 9 i ka nui o ka poe malihini kipa a hoike na auka i ka awelika o ka nui o ka loli ana.

⁹ Population and Economic Projections for the State of Hawaii to 2040, DBEDT 2040 Series, Research and Economic Analysis Division, Department of Business, Economic Development and Tourism, March 2012

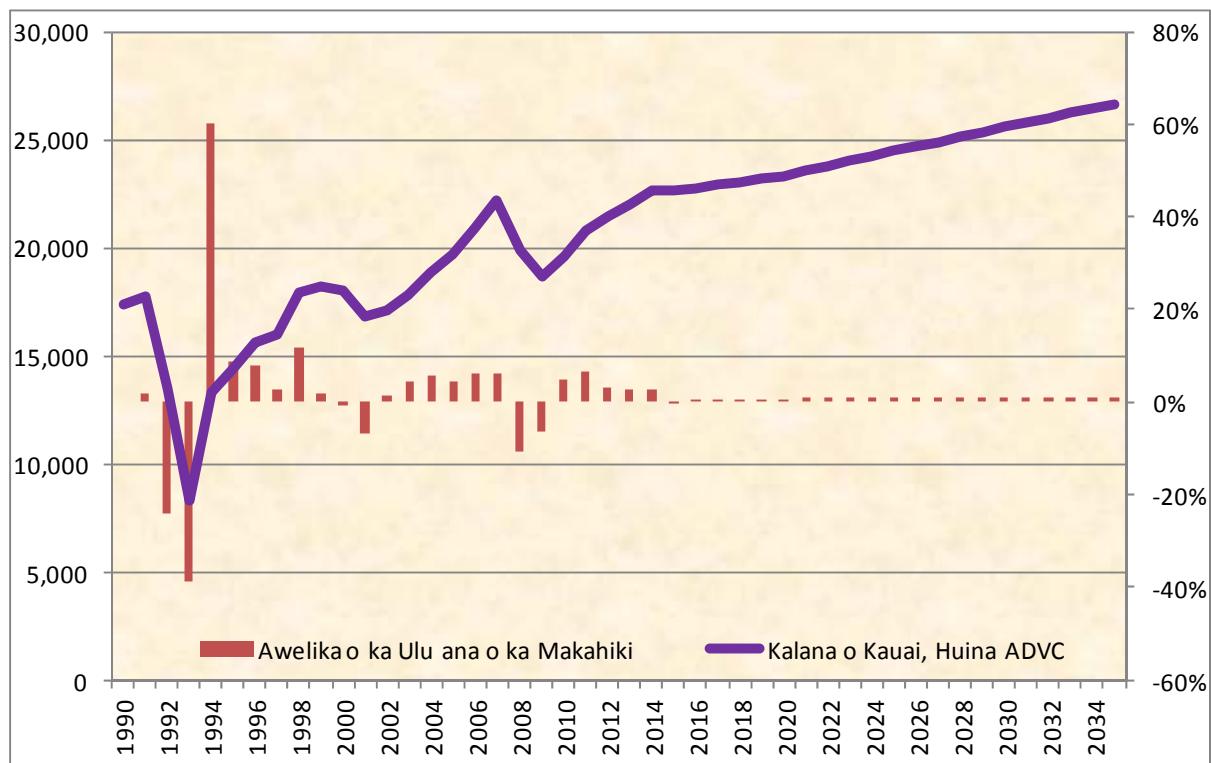
¹⁰ <http://dbedt.hawaii.gov/visitor/tourismforecast/>

Kii 9: Ka Nui o ka Poe Malihini Kipa i ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Hoikeia ma ke Kii 9a ka nui o na malihini kipa i Kauai ma ke ano e like me ia ma ka palapala, o *Average Daily Visitor Census (ADVC)*. He ano okoa keia o ke ana ana i ka nui o ka poe malihini kipa i hiki mai i ke Kalana.

Kii 9a: Ka Awelika o ka Huina Poe Ku La o ka Poe Malihini Kipa i Hiki mai i Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

O ka mea maamau no na makahiki he nui, he kulanalana ka loli o ka huina poe malihini kipa i hiki mai i Kauai. Ua pii ka nui o ka poe malihini hiki mai mai kahi kulana ano haahaa no i na makahiki o mua o na makahiki kanawalu a hiki i kona palena kiekie loa ma ka makahiki 1990.

Ua nui ka lukuia o na mea e pono ai ka oihana malihini makaikai ma Kauai, a pela i nui ai ka pilikia i ka makahiki 1993 a ua loihi loa ka hooponopono hou ana. I ka pii hou ana o ka pono o ke kulana a ka palena kiekie i ka makahiki 1999, ua hoi hou ke kulana pono, aka, ua emi mai

ke 90 pakeneka o ke kulana nui o ka huina poe malihini hiki mai i ka wa mamua. Mahope o kekahi wa emi hou mahope o ka pilikia o Kepakemapa 11, ua ulu hou ka huina a ka alua o kona palena kiekie i ka makahiki 2007, a laila, emi loa hou mai la i na makahiki 2008-2009 a oi aku ka malie o kona pii hou ana ke hoohalikeia me ka wa mahope mai o ka makani pahili o Iniki.

I ka wa e hiki mai ana, emi mai ka nui o ka ikeia o ke kulanalana. Mawaena o ka makahiki 1990 a me ka 2000, oia ke kowa he umi makahiki mahope mai o ka makani pahili Iniki, ua emi mai ka nui o ka poe malihini hiki mai he 13 pakeneka. He awelika loli ku makahiki kela he 1.3 pakeneka. Mawaena o ka 2000 a me ka 2010, me kona wa pii o ka 2007 a me kona alu i ka 2009, ua ulu ka huina poe malihini kipa he 3.8 pakeneka, aka, ua ano palahahaha no hoi ka awelika o ka ulu ana o ka makahiki. He manaoia no paha no ka awelika o na ike helu ku makahiki he pii kona ano i ka wa kulanalana nui mawaena o ka makahiki 1990 a me ka 2010.

Papa 9: Ka Huina Poe Malihini Kipa Hiki mai i ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai (x 1,000)	1,229	1,075	1,033	1,186	1,278	1,327
Awelika o ka Ulu ana o ka Makahiki		-1.25%	-0.39%	1.48%	0.78%	0.76%

Hoikeia ma ka wanana e ku nei i keia manawa he ulu ana ma kahi o hookahi pakeneka o ka makahiki mawaena o ka makahiki 2010 a me ka 2035. He emi malie mai i ka holo ana o kela wa. He ku keia wanana i kekahi laina au no ka huina poe malihini kipa i hiki mai iloko o ka wa wanana. Ina hiki ke hilinaiia na hana i hanaia i ka wa i hala loa, hiki ke upuia kekahi pilikia o ka oihana malihini makaikai i kela me keia elima a hiki i ka umi makahiki. O ka manao nui o kela, o ke ala maoli o ka huina poe malihini kipa hiki mai ma Kauai, he pii a alu no paha e like me ia i na makahiki he 25 i hala hope ae nei. Ma ke ano laula, o ka awelika o ka ulu ana, aia ma kahi o hookahi pakeneka o ka makahiki.

He pii maoli aku kela mamua o ka nui o ka loli ana i na makahiki he umi mahope mai o ka makani pahili o Iniki a ma kahi o hookahi ai ke kiekie aku i na makahiki hope he umi me hookahi pii ana (2007) a me elua alu ana (mahope o Kepakemapa 11 a me ke Au Nele Nui). Ma ke kukakuka pu ana me ka DBEDT, hoomaopopoia o na wanana no ka huina poe malihini kipa o ka Mokuaina a me ke Kalana, he loaa mamuli o ka noi ana. Upuia ka ulu ana, no ka mea, pela i ikeia'i mai ka wa mamua mai he makemake na kanaka e kipa ia Kauai ma na huina he nui aku ia makahiki aku a ia makahiki aku. Ike akaka ia ma Kauai iloko o na makahiki ekolu i hala hope nei he oiaio no kela. O ka mama o ka hooponopono hou ana ma Kauai, ua ano emi mai no mamua o na kalana e ae, aka, ua oi aku no i ka hookahi pakeneka o ka makahiki. Ina pela, he ano emi kupono no paha ka wanana no ka huina poe malihini kipa hiki mai ma ka DBEDT no ka wa loihi e hiki mai ana no ka wa wanana.

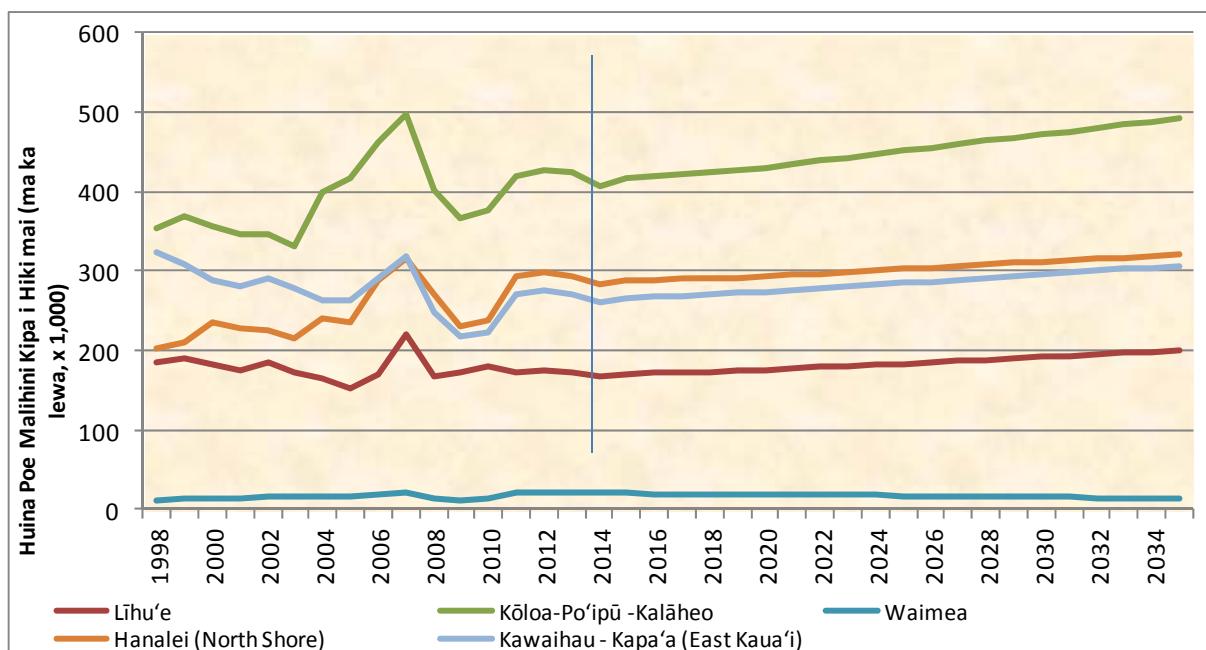
Ka Wanana no na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai

No ka wanana ana no ka huina poe malihini kipa hiki mai no na wahi hoolala, he pono e nanaia na huina poe malihini kipa hiki mai ma kekahi ano okoa. Ma ka nana ana i ka hoakaka ana i hoikeia maluna nei, hooliloia na huina poe malihini kipa hiki mai a pau i Kahi Hoolala o Lihue. Aia ma Lihue ke kahua mokulele a me ke awa ku moku pu, nolaila, aia malaila na "hiki ana mai" a pau.

Ma ke kuka pu ana me na Iuna Kalana a me ka poe no lakou kekahi kuleana i ka wa i hoomaka'i, hoikeia ko lakou hoihoi i ka ike ana i kekahi mea e hoike ana i ka hopena e ikeia'i mawaena o ka poe kanaka a me na hui mamuli o ka poe malihini kipa ma kela me keia o na wahi hoolala eono – me na mea pono a me na mea pono ole no o lakou. Ua hooholoia o ka hana kupono e hoomahelehele ai i ka hopena o na hana a ka poe malihini kipa, mamuli no paha ia o kahi e noho ai lakou. Ma ka hoikeike e ku nei i keia manawa, hoomaheleheleia ka poe malihini kipa ma Kauai e like me ka huina hale kahi e noho ai ma kela a me keia wahi. Aole he pololei loa keia ano ana ana, ua oi aku no kona pono mamua o na ano koho like ole e ae.

Ua laweia ka huina hale hookipa malihini mai ka palapala o ka HTA, o Visitor Plant Inventory. Ua hookohua na hale hookipa i na wahi hoolala eono e like me ko lakou mau helu wahi. Hoikeia ma ke Kii 10 a me ka Papa 10 na hopena o ia kaina hana.

Kii 10: Ka Huina Poe Malihini Kipa Hiki mai ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1998 a ka 2035

Papa 10: Ka Huina Poe Malihini Kipa Hiki mai ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1998 a ka 2035

	Makahiki					
	1998	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai						
Lihu'e	1,078	1,075	1,033	1,186	1,278	1,327
Kōloa-Po'ipū -Kalāheo	186	182	180	181	193	199
Hanapēpē - 'Ele'ele	353	355	377	444	475	491
Waimea	-	-	-	-	-	-
Hanalei (North Shore)	204	236	239	302	314	320
Kawaihau - Kapa'a (East Kaua'i)	324	287	224	282	298	306

Ke Kuka ana

Hoikeia e na ike helu no na makahiki he nui i hala, o ka "hiki ana mai", ua ku i ka hiki ana mai o ka poe malihini kipa i ka po mua o ko lakou noho ana ma Kauai. Ma ka nana mua ana, me he mea la ua kupono no paha keia manao. Aia na huina nui loa o na lumi i hoolimalimaia ma kahi hoolala o Koloa-Poipu-Kalaheo, a mahope mai ka aoao akau (Princeville ma) a me Kapaa. Aia kahi hoolala o Lihue ma ke kulana eha. Ua emi loa ka nui o ka poe malihini kipa e noho ana ma Waimea-Kekaha, a aohe wahi mea ma Hanapepe-Elele.

Ua hookumu pu ia na wanana no kela me keia wahi maluna o ka heluna o na hale noho no ka poe malihini kipa ma kela me keia wahi. Ua akaka loa he emi loa ka loli no na wahi i oi aku ai ka nui o na hale noho no ka poe malihini kipa. He oiaio pu no hoi e ikeia ana ka ulu ana o ka huina

hale noho poe malihini kipa ma na wahi nui loa eha, no ka mea, oia kahi o na wahi i nui loa ke kipaia.

Ma ke ano laula, he hoomau ka nui o ka ulu ana o ka huina poe malihini kipa ma kela me keia wahi ma kahi o hookahi pakeneka o ka makahiki.

NA HALE NOHO MALIHINI KIPA

Palapalaia na ike helu no ka huina a me ke ano o na hale noho poe malihini kipa ma Hawaii a me kona mau kalana ma ka palapala o ka HTA, o Visitor Plant Inventory (VPI). Aia maloko o keia palapala ku makahiki, he kumu ike i hilinaiia no na malihini kipa mai kona kinohi mai. I ke kukuluia ana o ka VPI, ua akaka loa ka makeke hale noho malihini kipa. I ka hala ana o na makahiki he iwakalua i hala ma ia hope mai, ua nui na ano hale noho i oili mai me na ano hou o ka poe ona a me na ano palapala aelike. O na kaina hana i hanaia no ka palapala ana i ka heluna o na hale noho malihini kipa o ka Mokuaina, ua hoololi pinepine ia e kupono ai keia mau loli¹¹.

Ka Hoakaka ana

Hoakakaia ia mea he hale noho malihini kipa he hale noho i manaoia'i e noho ka poe aole he poe kamaaina no kekahi wa pokole wale no. O na ano hale noho malihini kipa, oia hoi, he hokele keena hale, he bed & breakfast, he hokele condominium, he hokele, he hostel, he hale noho ku hookahi, he timeshare, a me na ano hale noho like ole. Me ka nui hou ae no o na ano hale i hiki ke loaa¹², hoakakaia kona ano oia na ano hale noho like ole i loaa e noho ai ka poe malihini kipa ma Hawaii nei i ka la 1 o Mei i kela me keia makahiki.

He loli ka waihona hale noho malihini kipa ia makahiki aku a ia makahiki aku ma na ano like ole he nui. Pii ka huina hale noho malihini kipa i ka loaa ana mai o na hale noho. Hiki ke emi ka huina hale noho ke pau ka loaa o kekahi hale noho i loaa mua (no kekahi wa pokole paha no ka hooponopono hou ana a i ole no ka hooliloia i kekahi ona hou). He pii ka huina ke hooliloia ka hale hoolimalima he hale noho malihini kipa, a hiki ke emi ka huina ke hooliloia ka hale noho malihini kipa i hale noho ohana. Hiki no hoi ke loli ke ano o ka huina o na hale noho malihini kipa ma na ano like ole he nui a hiki ke ike pinepine ia keia.

He mau ano pilikia no e loaa ai ma ka helu ana i na hale noho malihini kipa, a nolaila, pela pu no ma ka wanana ana i ka huina hale noho malihini kipa e pono ai i ka wa e hiki mai ana. He nui no ka hana a ka HTA ma ka hana ana i ka VPI, aole paha ka hale noho malihini kipa pakahi (Individual Visitor Units (IVU)) he ana manao, no ka mea, aole i kakau inoa ia. O kekahi mea hou aku, hanaia ke ana manao hookahi manawa i ka makahiki a liilii ka mea i ikeia no ka nohoia ana o kekahi hale a i ole ka hoolilo ana i hanaia i ka holo ana o ka makahiki. Ke hooponoponoia nei ka hana o ka hoakaka ana i ka heluna hale noho malihini kipa e hiki ai ke loli ka wanana ana no ka heluna hale noho malihini kipa i ka wa e hiki mai ana.

Anaia ka heluna hokele i nohoia i kela me keia pule e ka hui, o ka Hospitality Advisors LLC. O ka heluna noho, oia ka heluna o na hale noho i nohoia e ka poe malihini kipa iloko o ka pule i

¹¹ Hawaii Tourism Authority, Visitor Plant Inventory, 2012, Introduction.

¹² Hiki ke anaia na hale noho timeshare ma ke ano he lumi a i ole he ki (hiki ke hoolimalimaia kekahi o na hale noho i hookahi a oi mau puulu poe ma ka laka ana i kekahi mahele o ka hale noho – nolaila, he “ki”), hiki ke nanaia ka IVU ma ke ano he hale IVU, he hale papai IVU, he vila IVU, a pela aku.

puunaueia e ka huina hale noho i loaa iloko o ka pule. Hoike ka heluna kiekie i ka heluna o ka poe malihini kipa e noho ana ma na hale noho malihini kipa i loaa.

Kumu Ike

Ua laweia ka ike helu no na malihini kipa ma Kauai no na makahiki he nui i hala mua mai ka ike helu mai o ka DBEDT a me ka mahele, o ka Authority's Visitor Research Division o ka HTA, o na hoike o ka VPI ka mea nui loa. No na makahiki he nui i loaa ole ai ka ike helu, ua houluuluia ma ke ano oia ka awelika o ka heluna kanaka ku la o ka poe malihini kipa i hoomahuaia e ka huina kanaka i kuhiiia o ka lumi.

O ka awelika o ka huina kanaka ku la, ua like me ka huina poe malihini kipa i hiki mai i Kauai ma ka lewa a me ka moku i hoomahuaia e ka awelika o ka loihi o ka noho ana ma ka la, alaila, puunaueia e 365 mau la o ka makahiki.

He ike helu ka awelika o ka nui o ka poe malihini kipa o ka lumi a he hoike no kekahi kaina hana i hoomaalahiia no ka nana ana i ka nui o ka puulu poe malihini a me ka nui o na lumi i nohoia mawaena o na ano hale noho malihini kipa like ole – o na hokele, na hokele condominium, na hale timeshare, na hale bed & breakfast, na hokele keena hale, na hostel, a me na hale noho pakahi (IVU).

Ka Papa Hana Wanana

Hoomaka ka wanana no na hale noho malihini kipa ma ka huina poe malihini kipa i hiki mai ma na ano makahiki like ole. Kuhiiia he pii ka waihona hale noho malihini kipa i ka nui o ka makemakeia o ka hale noho malihini kipa. O ka hana mua, hooliloia ka huina poe malihini kipa i awelika helu kanaka ku la i kuhiiia ma ka puunaue ana i ka huina poe malihini kipa i hiki mai e ka awelika o ka nui o ka puulu poe a me ka hoomahua ana ia huina i loaa e 365, oia ka nui o na la o ka makahiki. Alaila, puunaueia ka awelika o ka helu kanaka ku la e ka huina kanaka o ka lumi e loaa ai ka huina hale noho malihini kipa i kuhiiia ma Kauai i kela me keia makahiki wanana.

O ka awelika o ka loihi o ka noho ana no kela me keia puulu poe malihini kipa ma Hawaii nei, he 9.38 la i ka makahiki 2011. O ka awelika o ka noho ana o ka poe malihini kipa ma Kauai, he 7.51 la. Aia ka loihi o ka noho ana ma Kauai ma kona palena emi loa i ka 1990, he 6.14. Ua pii ka loihi o ka noho ana he 6.8 i ka makahiki 2004, alaila, ua emi hou he 6.24 i ka 2007. Ua hoomauia ka pii ana o ka loihi o ka noho ana no ka poe malihini kipa ma Kauai mai ka makahiki 2007 mai.

Ma ke ano laula, me he mea la, he ku ole ka loihi o ka noho ana i ka hookele waiwai o ka oihana malihini makaikai. I ka wa ahahu, emi mai, a i ka wa pilikia o ka hookele waiwai, pii. Hoike mai kekahi poe loea i ka nana ana i ko lakou manao he oiaio keia kuhi, no ka mea, ikeia ma ka awelika o ka helu kanaka ku la he pakeneka nui hou ae o ka poe malihini kipa he poe ona miliona i lawa kupono ka lakou kala e noho ai a loihi ka noho ana. O kekahia mea no, he kokua ka hoohuiia ana o ka poe malihini kipa ma ka loli ana o ka loihi o ka noho ana. O ka awelika o ka loihi o ka noho ana o ka poe malihini kipa no lapana mai he elimia la a emi mai paha. Oi aku ka loihi o ka noho ana o ka poe no Eulopa, Nuholani, a me Ausetralia. Ikeia ka loli ma ka loihi o ka noho ana mamuli o ka pakeneka loli o ka poe malihini kipa ma ka awelika o ka helu kanaka ku la.

No ka papa hana wanana, ua koho makou ekolu anuu o ka loihi o ka noho ana, e like me ia i hoikeia malalo nei:

Palena Kuhi Haahaa: 6.6 O ka loihi o ka noho ana he 6.6 la o ke kanaka/puulu, he hoike kela he emi mai koe o ka loihi o ka noho ana mai kona kulana e ku ana ia manawa a hiki i ka awelika i ka hala ana o ka makahiki 2000 a hiki i ka 2007. Kuhia he lalau ana ka loihi o ka noho ana o keia manawa mai ka mea maamau i ikeia i ka wa pilikia o ka hookele waiwai a me ka emi loa o ka huina poe malihini kipa mai na Wahi Makeke Nui mai i pokole ka loihi o ka noho ana. E ikeia auanei kekahi awelika huina haahaa mai o ka awelika o ka helu kanaka ku la no ia heluna kanaka poe malihini hookahi no, a pela e emi ai ka pono o na hale noho malihini kipa hou aku. Ma ka hoohana ana i ka wanana no ka huina poe malihini kipa i hiki mai a me ka lakio o ka huina kanaka o ka lumi he 2.25 (e nana malalo nei) he 6.6 la ka awelika o ka loihi o ka noho ana, ikeia ka oi ae he 14.4 pakeneka ka nui mawaena o na hale noho malihini kipa i ka hiki ana mai o ka makahiki 2035. O ka awelika o ka huina o ka ulu ana, aia ma kahi o kekahi hapalua pakeneka.

Palena Kuhi Waena: 7.1 I ka piha ana 7.1 mau la, e paa ka loihi o ka noho ana ma ke kulana i palapalaia no ka makahiki 2008. Kuhia he emi hou ana mai ka makahiki 2011 mai i ka pono hou ana o na makeke a me ka pii ana o ka huina poe malihini kipa mai Asia mai. E ikeia auanei ka pii iki ana o ka awelika o ka helu kanaka ku la a me ka oi aku o ka makemakeia o na hale noho malihini kipa. Ke piha ka awelika he 7.1 la ka loihi o ka noho ana, ikeia he 23 pakeneka o ka pii aku o ka huina hale noho malihini kipa i ka hiki ana mai o ka makahiki 2035 a me ka awelika o ka ulu ana ma kahi o ke .08 pakeneka.

Palena Kuhi Kiekie: 7.5: Ua like keia me ka loihi o ka noho ana no ka makahiki 2011. E ikeia kekahi awelika kiekie ae o ka helu kanaka ku la a me ka oi aku o ka makemakeia o na hale noho malihini kipa hou. E ikeia he 30 pakeneka ka nui aku o ka loihi o ka noho ana ma na hale malihini kipa i ka hiki ana mai o ka makahiki 2035 a me ka awelika o ka ulu ana o ka makahiki he 1.05 pakeneka.

O ka lakio o ka poe malihini kipa ke hoohalikeia me ka nui o na lumi i loaa he ana laula no ka makemakeia o na hale noho malihini kipa i ka loli ana o ka huina poe malihini kipa i ka holo ana o ka manawa. Mawaena o ka makahiki 2001 a me ka 2007, ua pii ka lakio o ka poe malihini kipa ke hoohalikeia me ka nui o na lumi i loaa mai ka 2.3 a ka 2.6, oia kona kulana kiekie loa i na makahiki iwakalua i hala hope nei. O ka manao o kela, i ka wa ahahu o ka oihana malihini makaikai, he pii ka lakio o ka poe malihini kipa ke hoohalikeia me ka nui o na lumi i loaa a hiki i ka 2.6. I ka makahiki 2008, i ka hiki ana mai o ke au nele a me ka emi loa ana o ka nui o ka poe malihini kipa i hiki mai, ua emi pu ka nui o ka makemakeia o na hale noho malihini kipa ma ka oihana, ua emi ka lakio he 2.1 a he 1.97 i ka 2009. Ua pii hou ka lakio he 2.2 i ka 2012. Iloko o na wa e nui ae ai ka makemakeia o ka oihana malihini makaikai ma Kauai, he pinepine ka loheia o ke kuhi ana ua piha u ka waihona hale noho malihini kipa a oi aku ka nui o na hale noho malihini kipa i pono. I na wa o ka emi ana o ka makemake, oi aku ka pinepine o ke kamailioia o ka emi ana o ka piha ana o na lumi, a manaoia he pono na malihini kipa hou aku e piha'i ka waihona hale noho o ia manawa.

Ina pela ka manao, ke hapai nei makou ekolu mau anuu wanana e like me ia i hoikeia malalo nei:

Palena Kuhi Haahaa: 2.10 Ina paa ka wanana no ka huina poe malihini kipa i hiki mai a me ka awelika o ka loihi o ka noho ana he 7.1 la, ikeia ke kulana e hiki ai ke hoolakoia na hale noho malihini kipa a lawa kupono ke ikeia kekahi pii hikiwawe o ka makemake ina he 2.1 ka

Iakio o ka poe malihini kipa ke hoohalikeia ka nui o na lumi i loaa. E emi auanei ka nui o na lumi i nohoia i ka holo ana o ka manawa a loihi a emi pu no paha ke kumu kuai o ka hoolimalima ana i ka lumi. Ina he 2.2 ka lakio, aia maluna iki ae ka nui o na lumi i nohoia mamua o ka mea i ikeia iloko o ka wa alu ma ka oihana. Ina pela, he pono ka huina nui loa o na hale noho malihini kipa i ka holo ana o ka wa wanana. He pii ka lako o na hale noho malihini kipa he 32 pakeneka i ka hiki ana mai o ka makahiki 2035, he awelika o ka lakio he 1.3 pakeneka o ka makahiki.

Palena Kuhī Waena: **2.25** Me ka wanana hookahi no no ka huina poe malihini kipa i hiki mai a me ka loihi o ka noho ana, he hoakaka ka lakio he 2.25 no ka makeke me ka lakio i paa ma kahi o ka awelika no na makahiki he iwakalua i hala hope nei. He loli ka nui o na lumi i nohoia, aka, he paa no paha ma ka awelika he 70 pakeneka a oi paha. He pii ke kumu kuai o na lumi a hiki i kekahī palena. He pii ka huina hale malihini kipa ma kahi o ka 23 pakeneka, oia hoi ma kahi o hookahi pakeneka o ka makahiki.

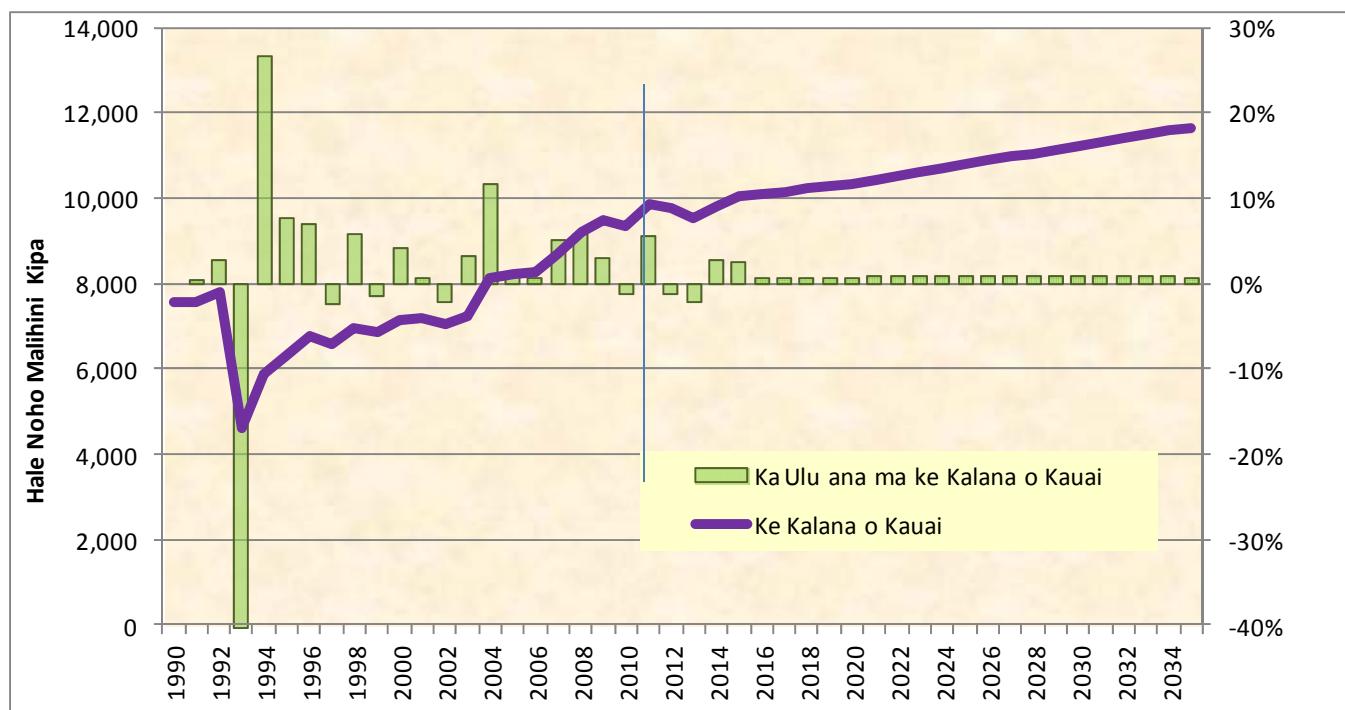
Palena Kuhī Kiekī: **2.40:** No na palena wanana hookahi no, e ikeia auanei he makeke hale noho malihini kipa i oi aku kona haiki. Mamuli o ke ano o ka wanana he laina pii me na alu, upuia he pii pu ka lakio a hiki i kekahī kulana kiekī e like me ia i na makahiki i hala loa he mau manawa no iloko o ka wa wanana. Pii ka huina lumi i nohoia a pii pu na kumu kuai. O ka manao nui o ka lakio he 2.4, oia hoi, i ka holo ana o na makahiki 25 e hiki mai ana, e hana ana ka oihana malihini makaikai ma kahi o ka palena kiekī loa. Aole pono na hale noho malihini kipa hou ina penei ke kulana. O ko makou kuhī, oia hoi, e ulu ka waihona hale noho malihini kipa ma kahi o 15 pakeneka i ka holo ana o na makahiki 25 e hiki mai ana, he awelika o ka pii he 0.6 pakeneka o ka makahiki.

E like no me ia no na wanana e ae no Kauai, he laina pii me na alu ka wanana huina hale noho malihini kipa a he loli na huina maoli o na hale noho malihini kipa maluna a malalo o ia laina. Aole i nui ka loli maluna a malalo o ka laina ke nanaia na ike helu i ka hala ana o na makahiki he nui i hala e – o ke koe hookahi wale no no ka haule nui ana, oia ka makani pahili o Iniki. He upu makou e kukuluia na hale malihini kipa hou e like no me ke ano maamau. Aohe pilikia o ka loli nui ana, e malie ka nui o ka ulu ana o na hale noho malihini kipa a emi pu ka nawaliwali o kahi e hoomaluia'i ka ulu ana o ke kukulu hale ana.

Ka Wanana

Hoikeia ma ke Kii 11 a me ka Papa 11 malalo nei ke kahua ike no ka wanana no ka huina hale noho malihini kipa no ke Kalana o Kauai a hiki i ka makahiki 2035. Hoike ka laina ma ke Kii 11 i na heluna kanaka a hoike na auka i ka nui o ka ulu ana o ka makahiki.

Kii 11: Ka Nui o ka Makemakeia o na Hale Noho Malihini Kipa ma ke Kalana o Kauai, Makahiki 1990 a ka 2035

Papa 11: Ka Nui o ka Makemakeia o na Hale Noho Malihini Kipa ma ke Kalan o Kauai, Makahiki 1990 to 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	7,546	7,159	9,345	10,499	11,182	11,498
Awelika o ka Ulu ana o ka Makahiki		-0.51%	3.05%	1.23%	0.65%	0.57%

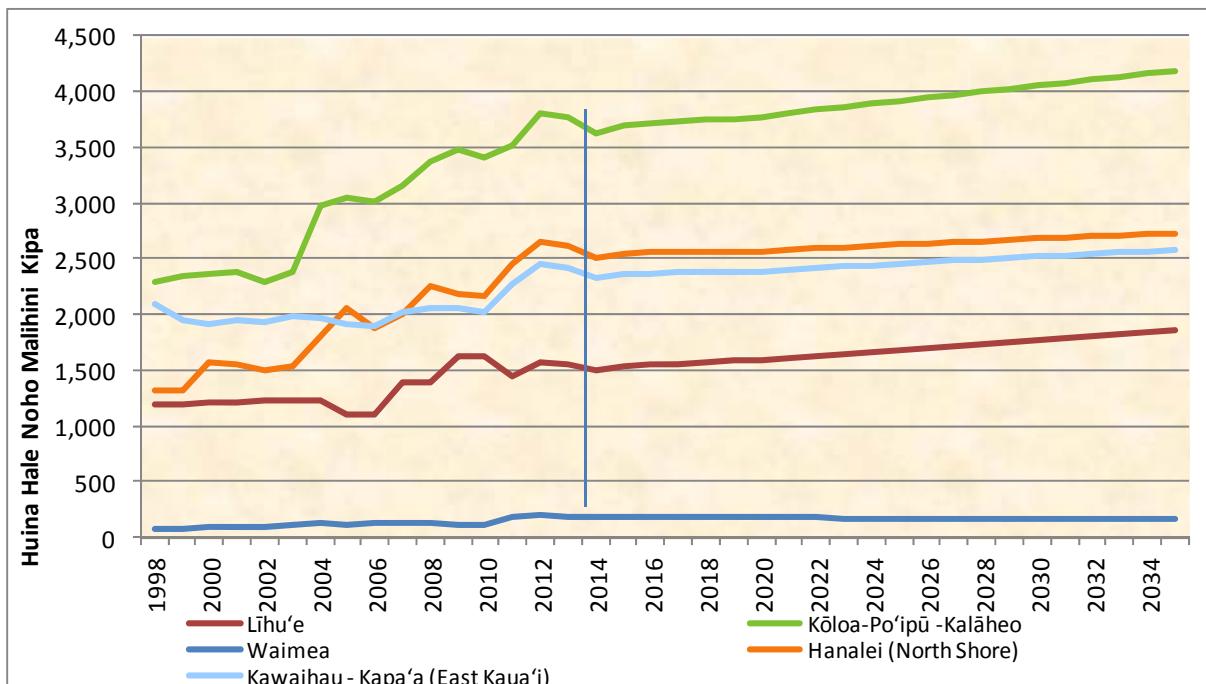
Ka Wanana no na Wahi Hoolala no ke Kalana o Kauai

Ka Papa Hana Wanana

Ua hookumuia ka wanana no na wahi hoolala eono maluna o ka huina hale noho malihini kipa ma kela me keia wahi a me ke kauliili o na hale noho malihini kipa i kuhia i hookumuia maluna o ke koi e kaupalenaia kahi e kukuluia'i na hale noho malihini kipa ma na wahi nui i kipaia. Ua laweia ka huina hale noho malihini kipa ma kela me keia wahi mai ka VPI mai. Ua hookumuia keia wanana holookoa i hoikeia ma keia hoike maluna o ka lohi o ka noho ana he 7.1 la a me ka lakio o ka poe malihini kipa ke hoohalikeia me ka nui o na lumi he 2.25.

Ka Wanana

Kii 12: Ka Nui o ka Makemakeia o na Hale Noho Malihini Kipa ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1998 a ka 2035

Papa 12: Ka Nui o ka Makemakeia o na Hale Noho Malihini Kipa ma na Wahi Hoolala o ke Kalana o Kauai, Makahiki 1998 a ka 2035

	Makahiki					
	1998	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	6,969	7,159	9,345	10,325	11,230	11,661
Lihu'e	1,199	1,211	1,621	1,595	1,770	1,856
Kōloa-Po'ipū -Kalāheo	2,283	2,366	3,412	3,771	4,050	4,181
Hanapēpē - 'Ele'ele	0	0	0	0	0	0
Waimea	78	97	116	177	169	163
Hanalei (North Shore)	1,317	1,571	2,167	2,568	2,678	2,725
Kawaihau - Kapa'a (East Kauai)	2,092	1,914	2,029	2,388	2,516	2,574

Ke Kuka ana

Hoikeia ma na wanana no na hale noho malihini kipa ma na wahi a pau he pii ka nui o na hale noho malihini kipa mawaena o ka makahiki 2000 a me ka 2010 i ukaliia e ka wa alu mawaena o ka makahiki 2012 a me ka 2014. Hoikeia ma keia ike helu he hoao ana e hoohalike aku i na helu VPI no ka makahiki 2012. Hoikeia ma ka VPI o ka 2012 he huina emi o ka huina hale noho malihini kipa mai ka 9,872 ma ka 2012 a ka 8,289 ma ka 2012. Ua ikeia keia emi ana mamuli o

ka emi ana o ka huina wahi noho, o na condominium, na hokele condo, a me na hale timeshare i ko lakou hooliloia ana i IVU. Hoikeia e na kumu ike no waho o ka VPI he pii ka huina hale noho malihini kipa mamuli o ka hoomau ana o ka pii ana o ka nui o na IVU. O ka haina no keia pilikia, oia ka hoonui ana i ka nui o na hale noho malihini kipa e piha'i 10,674 i ka makahiki 2012, alaila, e wanana hou ma ia hope mai.

PAKUINA

Heluna Kanaka Noho
Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	51,676	58,463	67,091	74,693	83,328	88,013
Līhu‘e	11,169	12,507	14,683	18,017	21,595	23,456
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	9,600	10,545	11,696	13,623	15,737	16,855
Hanapēpē - ‘Ele’ele	3,873	4,362	6,157	6,463	6,860	7,094
Waimea	4,698	5,660	5,561	5,901	6,323	6,566
Hanalei (North Shore)	5,913	6,605	8,002	8,286	8,686	8,933
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	16,192	18,784	20,992	22,403	24,128	25,110

Ka Ulu ana o ka Heluna Kanaka Noho

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	huina poe noho	Ka Nui o ka Loli		huina poe noho	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	51,676	-	-	11,169	-	-
2000	58,463	1.24	13.13	12,507	1.14	11.98
2010	67,091	1.39	14.76	14,683	1.62	17.40
2020	74,693	1.08	11.33	18,017	2.07	22.71
2030	83,328	1.10	11.56	21,595	1.83	19.86
2035	88,013	1.10	5.62	23,456	1.67	8.62
2010-2035		1.09	31.19		1.89	59.75

Huina Home

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	16,253	20,370	23,240	25,902	28,788	30,349
Līhu‘e	3,542	4,187	4,983	6,051	7,281	7,923
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	3,208	3,862	4,250	4,946	5,699	6,096
Hanapēpē - ‘Ele’ele	1,035	1,491	1,987	2,084	2,207	2,279
Waimea	1,460	1,893	1,962	2,165	2,253	2,306
Hanalei (North Shore)	2,070	2,552	2,881	2,998	3,123	3,201
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	4,937	6,385	7,177	7,658	8,224	8,545

Ka Ulu ana o Huina Home

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	huina home	Ka Nui o ka Loli		huina home	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	16,253	-	-	3,542	-	-
2000	20,370	2.28	25.33	4,187	1.69	18.21
2010	23,240	1.33	14.09	4,983	1.76	19.01
2020	25,902	1.09	11.45	6,051	1.96	21.43
2030	28,788	1.06	11.14	7,281	1.87	20.33
2035	30,349	1.06	5.42	7,923	1.70	8.82
2010-2035		1.07	30.59		1.87	59.00

Huina Kanaka o ka Home

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	3.15	2.87	2.89	2.88	2.89	2.90
Līhu‘e	3.15	2.99	2.95	3.00	2.97	2.96
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	2.99	2.73	2.75	2.77	2.77	2.76
Hanapēpē - ‘Ele‘ele	3.74	2.93	3.10	3.12	3.12	3.11
Waimea	3.22	2.99	2.83	2.75	2.81	2.85
Hanalei (North Shore)	2.86	2.59	2.78	2.78	2.79	2.79
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	3.28	2.94	2.92	2.95	2.94	2.94

Ka Ulu ana o ka Huina Kanaka o ka Home

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Kanaka Home	Ka Nui o ka Loli		Huina Kanaka Home	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	3.15	-	-	3.15	-	-
2000	2.87	-0.92	-8.85	2.99	-0.54	-5.27
2010	2.89	0.07	0.70	2.95	-0.14	-1.36
2020	2.88	-0.02	-0.22	3.00	0.18	1.79
2030	2.89	0.04	0.38	2.97	-0.09	-0.86
2035	2.90	0.04	0.19	2.96	-0.09	-0.44
2010-2035		0.01	0.35		0.02	0.47

Huina Hale Noho

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	17,613	25,331	29,793	33,553	37,519	39,676
Līhu‘e	3,562	4,501	5,296	6,916	8,846	9,900
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	3,442	5,780	5,764	6,748	7,766	8,292
Hanapēpē - ‘Ele’ele	1,669	1,942	2,240	2,563	2,921	3,120
Waimea	1,734	1,997	2,262	2,506	2,599	2,652
Hanalei (North Shore)	3,470	3,896	5,066	5,167	5,235	5,284
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	3,736	7,215	9,165	9,653	10,153	10,428

Ka Ulu ana o ka Huina Hale Noho

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Hale Noho	Ka Nui o ka Loli		Huina Hale Noho	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	17,613	-	-	3,562	-	-
2000	25,331	3.70	43.82	4,501	2.37	26.36
2010	29,793	1.64	17.61	5,296	1.64	17.66
2020	33,553	1.20	12.62	6,916	2.70	30.58
2030	37,519	1.12	11.82	8,846	2.49	27.91
2035	39,676	1.12	5.75	9,900	2.28	11.91
2010-2035		1.15	33.17		2.53	86.93

Huina Hana Uku a me na Hana Uku Ku

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	25,250	26,550	28,150	31,900	34,000	34,900
Līhu‘e			12,554	14,519	15,820	16,403
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo			5,027	5,617	5,892	6,003
Hanapēpē - ‘Ele’ele			695	779	821	838
Waimea			1,791	1,986	2,064	2,094
Hanalei (North Shore)			3,513	3,801	3,839	3,839
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)			4,570	5,199	5,565	5,724

Ka Ulu ana o ka Huina Hana Uku a me na

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Hana Uku a me na Hana Uku Ku	Ka Nui o ka Loli		Huina Hana Uku a me na Hana Uku Ku	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	25,250	-	-	-	-	-
2000	26,550	0.50	5.15	-	-	-
2010	28,150	0.59	6.03	12,554	-	-
2020	31,900	1.26	13.32	14,519	1.46	15.65
2030	34,000	0.64	6.58	15,820	0.86	8.96
2035	34,900	0.52	2.65	16,403	0.73	3.69
2010-2035		0.86	23.98		1.08	30.66

Ka Hai ana (Ka Hana Uku a me ka Hana Uku Ku Makahiki o ka Poe Kiwila)

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	23,950	29,000	30,050	33,926	37,970	39,667
Līhu‘e			7,151	7,983	9,306	9,917
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo			5,029	5,914	6,510	6,743
Hanapēpē - ‘Ele’ele			2,456	3,175	3,336	3,372
Waimea			2,625	2,482	2,698	2,777
Hanalei (North Shore)			3,277	3,663	4,024	4,165
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)			9,512	10,708	12,095	12,693

Ka Ulu ana o ka Hai ana (Ka Hana Uku a me ka Hana Uku Ku Makahiki o ka Poe Kiwila)

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Hana Uku a me na Hana Uku Ku Makahiki	Ka Nui o ka Loli		Huina Hana Uku a me na Hana Uku Ku Makahiki	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	23,950	-	-	-	-	-
2000	29,000	1.93	21.09	-	-	-
2010	30,050	0.36	3.62	7,151	-	-
2020	33,926	1.22	12.90	7,983	1.11	11.63
2030	37,970	1.13	11.92	9,306	1.55	16.58
2035	39,667	0.88	4.47	9,917	1.28	6.56
2010-2035		1.12	32.00		1.32	38.67

**Huina Poe Malihini Kipa i Hiki mai (ma ka
Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035**

	Makahiki					
	1998	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	1,078	1,075	1,033	1,186	1,278	1,327
Līhu‘e	186	182	180	181	193	199
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	353	355	377	444	475	491
Hanapēpē - ‘Ele‘ele	-	-	-	-	-	-
Waimea	12	15	13	19	16	14
Hanalei (North Shore)	204	236	239	302	314	320
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	324	287	224	282	298	306

Ka Ulu ana o ka Huina Poe Malihini Kipa I Hiki mai (ma ka lewa, x 1,000)

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Poe Malihini Kipa i Hiki mai	Ka Nui o ka Loli		Huina Poe Malihini Kipa i Hiki mai	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	1,229	-	-	186	-	-
2000	1,075	-1.33	-12.53	182	-0.22	-2.15
2010	1,033	-0.40	-3.89	180	-0.14	-1.35
2020	1,150	1.08	11.32	181	0.08	0.81
2030	1,270	1.00	10.43	193	0.64	6.63
2035	1,330	0.93	4.72	199	0.61	3.11
2010-2035		1.02	28.75		0.41	10.84

**Huina Hale Noho Malihini Kipa
Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035**

	Makahiki					
	1998	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	6,969	7,159	9,345	10,325	11,230	11,661
average length of stay (days)		6.14	7.47	7.37	7.19	7.10
average daily census		18,041	19,548	23,941	25,175	25,809
visitors per room		2.52	2.09	2.21	2.23	2.25
Līhu‘e	1,199	1,211	1,621	1,595	1,770	1,856
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	2,283	2,366	3,412	3,771	4,050	4,181
Hanapēpē-‘Ele‘ele	-	-	-	-	-	-
Waimea	78	97	116	177	169	163
Hanalei (North Shore)	1,317	1,571	2,167	2,568	2,678	2,725
Kawaihau-Kapa‘a (East Kauai)	2,092	1,914	2,029	2,388	2,516	2,574

Ka Ulu ana o ka Huina Hale Noho Malihini

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Hale Noho Malihini	Ka Nui o ka Loli		Huina Hale Noho Malihini	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1998	6,969	-	-	1,199	-	-
2000	7,159	0.27	2.73	1,211	0.10	1.00
2010	9,345	2.70	30.53	1,621	2.96	33.86
2020	10,325	1.00	10.49	1,595	-0.16	-1.62
2030	11,230	0.84	8.77	1,770	1.05	10.96
2035	11,661	0.75	3.83	1,856	0.96	4.89
2010-2035		0.89	24.78		0.54	14.51

Huina Kanaka o na Home

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	51,177	57,831	65,930	70,032	80,206	85,813
Līhu‘e	11,189	12,353	14,072	16,202	18,791	17,604
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	9,623	10,542	11,607	11,979	13,678	13,701
Hanapēpē - ‘Ele’ele	3,871	4,351	6,102	6,301	6,930	6,566
Waimea	4,671	5,439	5,492	5,004	5,511	5,878
Hanalei (North Shore)	5,848	6,509	7,852	8,191	9,070	8,603
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	15,975	18,637	20,805	22,356	26,226	26,397

Ka Ulu ana o ka Huina Kanaka o na Home

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Kanaka o na Home	Ka Nui o ka Loli		Huina Kanaka o na Home	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	51,177	-	-	11,189	-	-
2000	57,831	1.23	13.00	12,353	0.99	10.40
2010	65,930	1.32	14.00	14,072	1.31	13.92
2020	70,032	0.61	6.22	16,202	1.42	15.14
2030	80,206	1.37	14.53	18,791	1.49	15.98
2035	85,813	0.68	6.99	17,604	-0.65	-6.32

Huina Kanaka Oiaio
Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	68,558	75,200	82,101	92,485	102,500	107,915
Līhu‘e		15,368	17,266	20,582	24,424	26,433
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo		16,012	17,248	20,133	22,800	24,213
Hanapēpē - ‘Ele‘ele		4,362	6,157	6,463	6,860	7,094
Waimea		5,930	5,719	6,144	6,542	6,770
Hanalei (North Shore)		10,232	11,514	12,723	13,357	13,722
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)		23,297	24,196	26,439	28,517	29,684

Ka Ulu ana o ka Huina Kanaka Oiaio

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Huina Kanaka Oiaio	Ka Nui o ka Loli		Huina Kanaka Oiaio	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	68,558	-	-	-	-	-
2000	75,200	0.93	9.69	15,368	-	-
2010	82,101	0.88	9.18	17,266	1.17	12.35
2020	92,485	1.20	12.65	20,582	1.77	19.20
2030	102,500	1.03	10.83	24,424	1.73	18.67
2035	107,915	0.52	5.28	26,433	0.79	8.23

Awelika o ka Helu Kanaka Poe Malihini Kipa

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	17,378	18,041	19,548	24,069	25,738	26,589
Līhu‘e	2,940	3,052	3,391	3,655	4,069	4,286
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo	5,743	5,962	7,137	8,643	9,311	9,654
Hanapēpē - ‘Ele‘ele	-	-	-	-	-	-
Waimea	235	244	243	415	415	415
Hanalei (North Shore)	3,813	3,959	4,533	5,884	6,158	6,292
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)	4,646	4,823	4,244	5,473	5,786	5,943

Ka Ulu ana o ka Awelika o ka Helu Kanaka Poe Malihini Kipa

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Awelika Huina Malihini	Ka Nui o ka Loli		Awelika Huina Malihini	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	17,378	-	-	2,940	-	-
2000	18,041	0.38	3.82	3,052	0.38	3.82
2010	19,548	0.81	8.35	3,391	1.06	11.11
2020	24,069	2.10	23.13	3,655	0.75	7.79
2030	25,738	0.67	6.93	4,069	1.08	11.33
2035	26,589	0.33	3.31	4,286	0.52	5.33

Poe Limahana o ka Hana

Kalana o Kauai a me na Wahi Hoolala, Makahiki 1990 a ka 2035

	Makahiki					
	1990	2000	2010	2020	2030	2035
Ke Kalana o Kauai	0.95	1.09	1.07	1.06	1.12	1.14
Lihu‘e		0.99	0.57	0.55	0.59	0.60
Kōloa-Po‘ipū -Kalāheo		0.98	1.00	1.05	1.10	1.12
Hanapēpē - ‘Ele’ele		0.99	3.53	4.07	4.07	4.03
Waimea		0.98	1.47	1.25	1.31	1.33
Hanalei (North Shore)		0.99	0.93	0.96	1.05	1.08
Kawaihau - Kapa‘a (East Kaua‘i)		1.00	2.08	2.06	2.17	2.22

Ka Ulu ana o ka Poe Limahana o ka Hana

Makahiki	Kalana o Kauai			Kahi o Lihue		
	Haiia ma ka Hana	Ka Nui o ka Loli		Haiia ma ka Hana	Ka Nui o ka Loli	
		Awelika Makahiki	Kowa Wa		Awelika Makahiki	Kowa Wa
1990	0.95	-	-	-	-	-
2000	1.09	1.42	15.16	0.99	-	-
2010	1.07	-0.23	-2.27	0.57	-5.37	-42.41
2020	1.06	-0.04	-0.37	0.55	-0.35	-3.48
2030	1.12	0.49	5.01	0.59	0.68	6.99
2035	1.14	0.18	1.78	0.60	0.27	2.77